

אניין פילאזאפ

שבועון למשפחה הישראלית
גליון שנ"ה (357) פרשת בלק ט' בתמוז התשס"ח

מילין דגניזין

למה מנע הרצי"ה מתלמידי
אביו להוצ"ל את כתביו,
מה אמר הרב קוק לרב "הנזיר"
כשנמשכה עבודתו על הכתבים
ומדוע היום, 73 שנה אחרי
פטירתו, חיבורים בכתב ידו
עדיין אינם רואים אור?

כתבה מרכזית | עמ' 8»

גיבור כארי

הוא הגה את רעיון
ישיבות ההסדר
ייסד את מדרשיית נועם
פרדס-חנה
ובטקס חנוכת היכל
שלמה הזכיר לכולם
מי באמת 'בעל הבית'
פינה ירושלמית | עמ' 6»

.....

תוצרת הארץ

"המבחן הוא על מה אתה
שם את הכסף שלך"
פנינה | עמ' 11»

משמחים

המרכז המוביל למתחננים בציבור הדתי

שמחת קול אשתאול

ההרשמה לאירועי הקיץ בעיצומה

כתובתנו: מרכז הקונגרסים, בנייני האומה, י-ם | www.mesamchim.org ■ משרד: 02-6240666 ■ נייד: 052-8693666 052-8693888

מִן הָרָאשׁוֹן לְצִיּוֹן הָרָה"ג מִרְדְּכִי אֱלִיהוּ שְׁלִיט"א

מתי יבוא משיח?

לא תמיד אנחנו שמים לב שנוסח התפילה שאנו מתפללים בשני וחמישי הוא הנוסח שדניאל התפלל בו על בניין בית המקדש: "ד' שְׁמָעָה, ד' סְלַחָה, ד' הַקְשִׁיבָה וְעֲשֵׂה אֶל תְּאָחֶר. לְמַעַנְךָ אֶלֶּה־כִּי שָׁמַךְ וְקָרָא עַל עֵינֶיךָ וְעַל עַמְּךָ". כמו דניאל אנו מבקשים גאולה "למען שמו באהבה". שם של ד' שנקרא גם על עם ישראל וגם על ירושלים. כמו דניאל אנו מבינים שכאשר שולטים נוכרים בירושלים - זו "חרפה". "כִּי בְחֻטְאֵינוּ וּבְעֲוֹנוֹת אֲבֹתֵינוּ יְרוּשָׁלַם וְעַמָּךְ לְחֻרְפָּה לְכָל סְבִיבְתֵינוּ". כמו דניאל אנו מתפללים להסיר את החרפה הזו ולהחזיר את בני ישראל לירושלים השלימה וזו התפארת של ירושלים.

תפילתם וראה את קושי השיעבוד, הוא "חישב את הקץ" מתחילת לידתו של יצחק אבינו. בסופו של דבר יצאו ממצרים אחרי מאתיים ועשר שנים מהכניסה למצרים. כך צריכים להתייחס לכל התאריכים שנמצאים בנבואת דניאל, (דניאל יב יב) הם לא סופיים. אלוהים יכול לקצר ולחשב את הקץ, הוא יכול להחשיב את השואה כמלחמת גוג ומגוג. הוא יכול לחשב את כל הקיצים שנאמרו בנבואת דניאל לפי החשבון המקל ביותר ולהחיש את הגאולה. בהמשך נבואתו מלמד אותנו אור החיים בקדוש כי הגאולה יכולה לבוא בדרך ניסית ובדרך טבעית. "דרך כוכב מיעקב" - שיזרח הגאולה מן השמים". וכנגד גאולת בְּעֵתָהּ, שרמז במאמר "אֲשׁוּרְנוּ וְלֹא קְרוֹב". אמר: "וקם שבט מִיִּשְׂרָאֵל פֶּאֶתִי מוֹאֵב וְקָרָקֶר כָּל בְּנֵי שֵׁת". מבאר אור החיים הקדוש שיש גאולה בזמן שקצב לה אלוהים "בְּעֵתָהּ". ואם זכו אלוהים יכול לזרז את זמן הגאולה "אֲחִישֶׁנָּה". "זכו - אֲחִישֶׁנָּה" כנגד זה נאמר: "אֲרָאֲנוּ וְלֹא עָתָה", לא עכשיו אבל בהחלט יכול להיות קרוב. "כנגד קץ בְּעֵתָהּ" אמר: "אֲשׁוּרְנוּ וְלֹא קְרוֹב". שהגאולה תהיה, לא עכשיו ולא בקרוב, רק בזמן ובעת שאלוהים קבע לה. התפילה יכולה לזרז את הגאולה. כך היה בגאולת מצרים - אם כל הגלויות. בני ישראל צעקו אל ד' ונגאלו. למרות שהקב"ה הבטיח לאברהם בברית בין הבתרים "כִּי גֵר יִהְיֶה זֶרַעְךָ בָּאָרֶץ לֹא לָהֶם וְעַבְדוֹת וְעֵינֵינוּ אוֹתָם אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה". כשהוא שמע את

יש שואלים על דניאל, הרי אתה בעצמך מזכיר את נבואת ירמיהו שאומר כי הגאולה תבוא אחרי שבעים שנה. "לְמַלְאוֹת לְחֻרְבוֹת יְרוּשָׁלַם שְׁבַעִים שָׁנָה". אם כן למה להתפלל להקדים את הגאולה? איך אתה יכול לבקש מאלוהים "אֶל תְּאָחֶר". הרי יש זמן קצוב? התשובה נמצאת בדברי בלעם, שלמרות רשעותו ידע את העתידות וידע כיצד הקב"ה מנהיג את עולמו. כשהוא נפרד מבלק הוא אומר לו מלך המשיח: "אֲרָאֲנוּ וְלֹא עָתָה, אֲשׁוּרְנוּ וְלֹא קְרוֹב". דָּרָךְ כּוֹכֵב מִיַּעֲקֹב, וְקָם שֵׁבֶט מִיִּשְׂרָאֵל וּמַחֵץ פֶּאֶתִי מוֹאֵב וְקָרָקֶר כָּל בְּנֵי שֵׁת". מִבְּאֵר אֹר הַחַיִּים הַקָּדוֹשׁ שִׁישׁ גְּאוּלָּה בְּזִמָּן שֶׁקֶצֶב לֵה אֱלֹהִים "בְּעֵתָהּ". וְאִם זָכוּ אֱלֹהִים יִכּוֹל לְזַרְזֵת אֶת זִמָּן הַגְּאוּלָּה "אֲחִישֶׁנָּה". "זָכוּ - אֲחִישֶׁנָּה" כִּנְגֵד זֶה נֹאמַר: "אֲרָאֲנוּ וְלֹא עָתָה", לֹא עַכְשִׁיו אֲבָל בְּהַחֲלֵט יִכּוֹל לִהְיוֹת קְרוֹב. "כִּנְגֵד קֶץ בְּעֵתָהּ" אִמַּר: "אֲשׁוּרְנוּ וְלֹא קְרוֹב". שֶׁהַגְּאוּלָּה תִּהְיֶה, לֹא עַכְשִׁיו וְלֹא בִּקְרוֹב, רַק בְּזִמָּן וּבַעֲת שֶׁאֱלֹהִים קָבַע לָהּ.

הגליון מוקדש לרפואת יהודית בת רבקה

שבועון "מעייני הישועה" למשפחה הדתית והחרדית יוצא לאור ע"י מנהלת חשבונה לחרבנות ישראל

"מעייני הישועה", שבועון הגר"מ אליהו שליט"א והרבנים, הרב יעקב אריאל והרב שלמה אבינר שליט"א, היא תנועת תשובה המפעילה שני מרכזים למודעות יהודית וקירוב רחוקים - בתי 'מים' - בירושלים ובכפר סבא. ו-130 דוכנים ומוקדי פעילות להפצת יהדות ברחבי הארץ

מנכ"ל אביחי בוארון
מנהל פעילות דרור אדר
בית 'מים' י-ם יהוידע ניזרי
שרה טופול
בית 'מים' כפ"ס מוריה יעקובי
שרי נופך
תיאום חברות אורטל עטיה
איילת אמניאן

מערכת השבועון
מנהל עזרא ניאזוף
עריכת גרפית יהודית זולטרבסקי
עיצוב גרפי רוטיל מסגיש
מנהלת המשרד מירי מנצר
המזכיר פרסום מים

מודעות עזרא ניאזוף
אסף בן-שאל
טלפון: 02-6646001

ספרית מים
1-700-70-71-81
www.sif-mayim.co.il

כתובתנו
בן-סירא 2 ירושלים 94181
טלפון: 1-700-700-515

הפצה מקור ראשון 052-6070999

בשער:
הרב צבי יהודה קוק
ניצב על המשמר לימין
אביו הראי"ה קוק זצ"ל.
מתוך הספר מראה כהן

www.lander.ac.il | 1800-220-121

מכון לנדור
מרכז אקדמי ירושלים

תוכנית יחודית לבוגרי ישיבות ההסדר, בנות שירות לאומי ובנות המדרשות ליהדות

**תואר ראשון (B.A.)
במנהל עסקים**

הכי קרוב לבית וללב שלך

תואר אקדמי באווירה תורנית

מעל 40% מהלומדים מנהל עסקים בירושלים
לומדים במכון לנדור מרכז אקדמי ירושלים

פרסומי *עפי" תחילת מכון לנדור

- מענק 24,000 ש"ח למצטיינים לתוכנית מלאה!
- מילגות לימודים מדורגות עפי" ממוצע ציוני הבגרות*
- הכרה בלימודים ישיבתיים
- כל הלומדים זכאים למלגות ל-3 שנים מלאות
- פריסת תשלומים עד ל-12 שנה
- ראיין קבלה ורקע מתאימים*
- "אהבת הארץ" - פעילות חברתית
- בשיתוף ביה"ס לתיירות של מכון לנדור
- לימודים עם טובי המרצים
- ישיבה נפרדת לגברים ונשים
- יחס אישי לכל תלמיד
- שילוב של לימודים בבית-מדרש דחד-יומא

אחל (מיל) - יעקב עמידור, סגן נשיא מכון לנדור | ראש התוכנית: הרב יוחנן קירשנבום

נשמה

ניהול שיווק מימון באווירה תורנית

**הבית האקדמי
לנשמה היהודית**

בלק לוקח את בלעם אל ראש הפסגה הנשקפת על פני הישימון. דמיינו, המלך הקדום לוקח את המכשף הזקן בעל העין האחת, הם מעפילים על ראש הפסגה, העלייה קשה אבל הרצון לקלל את ישראל חזק ממנה ומהרוח המדברית המצליפה. הנה עוד רגע הם למעלה, מגיעים לעמדת התצפית הטובה ביותר ממנה בלעם יוכל לעשות שפטים בישראל, הוא הרי זה שבזכותו כבשו אנשי סיחון את חשבון, הוא זה שמחזיק בכוחם של היהודים – כוח הדיבור והוא זה שבשפתם יוכל להם – "כי ידעתי את אשר תברך מבורך ואשר תאור יואר".

ההכנות האחרונות מסתיימות. שבעת המזבחות עומדים בסדר מופתי. אבל בכל זאת, משהו משתבש. בלעם לא מצליח 'להתכוון'. "ויישא את עיניו וירא את ישראל שוכן לשבטיו ותהי עליו רוח אלוהים" (במדבר כ"ד ב) – "ראה שאין פתחיהם מכוונים זה כנגד זה שלא יציץ לתוך אוהל חברו" (רש"י שם). נביא האומות מכיר את ישראל. יש לו כוונות רעות אבל כוונות זה לא מספיק אם המעשים של הצד שכנגד מונעים ממך מעשית לפעול. לבלעם הייתה רק עין אחת, רעה ואיומה – 'נאום הגבר שתום העין'. אבל כשהוא רואה את ישראל מסודר בסדר חברתי נכון, גדור בהליכותיו, עדין בהתנהגותו, גם העין שלו

לא יכולה להרע לישראל. גם עליו נחה רוח אלוקים. הוא יודע שזה סוד כוחם של ישראל – גדרי הצניעות והענווה. לכן, רגע לפני שהוא עוזב הוא נותן לבלק עצה: שלח את בנות מואב לפתות את צעירי ישראל. אחר כך הכול כבר יהיה הרבה יותר פשוט – "...ויחל העם לזנות אל בנות מואב".

לכבוד הקיץ שהגיע

למרות שסביר להניח שהחום שהכה אז, בדור יוצאי מצרים, אי שם בערבות סיני, היה קצת יותר כבד – האופנה הישראלית הקיצית הנהוגה היום, לא ממש דומה לזו שהייתה כשישראל היו במדבר. אבל נראה לומר שלאט לאט היא מתקרבת אליה.

אקו סט מדרה

חווית לימוד ירושלמית

מגלי"ם ירושלים • 5-6 באוגוסט • ד'ה' באב • מלון רמת רחל

המכון הגבוה ללימודי ירושלים מזמין אתכם, אוהבי ירושלים, ליומיים מרתקים של הרצאות, סיורים וחוויות

יום ג' • 5 באוגוסט • ד' באב

תנ"ך	אדריכלות ואומנויות	היסטוריה וארכיאולוגיה	ירושלים שלי
9:30-10:30 הרב יצחק לוי ירושלים - מקדש, מלך, עיר מלוכה	פרופ' ריכב רובין מפות עתיקות של ירושלים - דמיון ומציאות	ד"ר עודד ליפשיץ רמת רחל - מרכז השלטון האשורי ביהודה?	דן בניה סרי אבנים בוכות בירושלים
10:50-11:50 הרב אלחנן סמט תפילת שלמה בחנוכת המקדש	ד"ר נעמי קאסטו בתי כנסת ירושלמיים באומנות	פרופ' חנן אשל ירושלים החשמונאית לאור מגילות קומראן	אלן פרימן סגן נשיא קרן ירושלים ירושלים בעיני הפילנתרופיה המערבית
12:10-13:10 ד"ר יואל אליצור קבורה מחוץ למערות בממילא בשלהי בית ראשון: פרשנות מקראית	יובל רבלין עיר עוטפת אור - דימויים של ירושלים בקולנוע הישראלי	אסף אברהם "אבני צבעונים" - גילויים מפתיעים אודות ריצוף רחבת הר הבית בתקופה ההרודיאנית	ד"ר אורי אולמן מונהל החטיבה לחשיבה ולניהול אסטרטגי בעיריית ירושלים ירושלים כאן ועכשיו
13:10-14:30 הרב דענאל בסוק דמותו של ירמיהו הנביא	ארוחת צהריים		
14:30-15:30 ד"ר דליה רום-שילוני "אלוקים בקרבה בל תמוט" - התפיסה ושברה	אדר' משה שפירא המוסדות הלאומיים בירושלים - אתגר אדריכלי	ד"ר נח חכם יריסה של יהדות הגולה לירושלים בימי הבית השני	דוד'לה בארי חיזוש ההתיישבות בעיר דוד
15:45-16:45 ד"ר דליה רום-שילוני "אלוקים בקרבה בל תמוט" - התפיסה ושברה	אדר' פרופ' דוד קאסטו בתי כנסת החורבה מבניינו ועד שיקומו כיום	סיורים - בין השעות 15:30-17:30: יחזקאל זלינגר - חומות ירושלים בדרום הר ציון ד"ר זורנין בן עמי - מבני ציבור מילמי בית שני בחפירות חניון גבעתי יואב פרחי - האמנם ארמון דוד?	

יום ד' • 6 באוגוסט • ה' באב

תנ"ך	היסטוריה	סיפורים ארכיאולוגיים	ספרות והגות
9:30-10:30 ד"ר חזי כהן סיפור המלחמה על ירושלים - חידת היעלמותו של יואב	ד"ר אייל בן אליהו מקומו ומעמדו של הר הזיתים במסורת היהודית הקדומה	ד"ר גבי ברקאי גילוי לוחית הכסף של ברכת כהנים בכתף היום	ד"ר ישראל רוזנסון ירושלים - מציאות ודמיון בפיוט
10:50-11:50 הרב חנן פורת איך נזכה לראות "עין בעין בשבוע ה' ציון"?	ד"ר אייל מירון היישוב היהודי בירושלים בין הסהר ללצל	נרית שלו כליפא בעקבות אוצרות המקדש, משלחת פרקר בירושלים	ד"ר אבינועם רוזנק קדושת ירושלים: אתגר אנשי או אנרגיה מרתיעה? מסע בהגות היהודית
12:10-13:10 הרב יואל בן נון בחירת ירושלים	פרופ' אריה מורגנשטרן המניעים המשפחיים לעליית תלמידי הגר"א	פרופ' דן בהט גילוי חשיפת מנהרות הכותל	ד"ר אבישג אייל-יוניברג ירושלים - סיפור אהבה, "לפנים מן החומה" לש"י עגנון
13:10-14:30 ארוחת צהריים			
14:30-15:30 הרב ד"ר בני לאו החורבן שלפני החורבן	ד"ר אסף זלצר התפתחות ירושלים כבירת מדינת ישראל: מ' 48 עד '67	רן מורין יוצר גן עצי הזית ברמת רחל שימור ארכיאולוגי יצירתי	פרופ' חמוטל בר יוסף ירושלים בשירת זלדה
15:45-16:45 המילה האחרונה על ירושלים - אורי אורבך ועירית לינור			

עלות ליום: 180 ש"ח כולל ארוחת צהריים • הסיורים כוללים הסעות • מספר מקומות מוגבל מומלץ להרשם בהקדם • יש להגיע בשעה 9:00 על מנת להסדיר את ההרשמה • לפרטים והרשמה: טל. 02-6283604 או באתר www.cityofdavid.org.il • harshama@cityofdavid.org.il

רבי העיר רמת-גן
הרה"ג יעקב אריאל שליט"א

ראש ישיבת 'עטרת ירושלים'
הרה"ג שלמה אבנר שליט"א

"הן עם כלביא יקום וכארי יתנשא"

מסביר מדרש תנחומא: "הן עם כלביא יקום - אין לך אומה בעולם כיוצא בהם, הרי הם ישנים מן התורה ומן המצוות, עמדו משנתן עומדין כאריות, חוטפין קריאת שמע, ממליכין להקב"ה".

מה ראו חז"ל להוציא את הפסוק ממשוטט? כוונתם לומר שהגבורה הגופנית של הארי מונעת מכוח מוטיבציה רוחנית. בלעדיה, אין הארי מסוגל להתרומם מרובצו. האידיאולוגיה היא היוצרת את הכוח.

בלעם בא להילחם מלחמה אידיאולוגית פסיכולוגית. כמה רמות יש בלוחמה זו: א. הסיכוי לנצח; ב. צדקת הדרך; ג. מטרות הלחימה; ד. רמה מוסרית.

מברכותיו של בלעם אנו רואים כיצד הקללה נהפכה לברכה. ובמקום דמורליזציה בעם ואיבוד רוח הלחימה, אדרבה: התחזקה המוטיבציה והתגדלה האמונה.

א. הסיכוי לנצח - בלעם רצה לקלל שלעם ישראל לא יהיה סיכוי לנצח, דבר שהיה גורם לדמורליזציה. אך קללתו נהפכה לברכה: "הן עם כלביא יקום".

ב. צדקת הדרך - בלעם רצה לקלל שעם ישראל יהיה מלא אוון ועמל, חוטא ופושע, כובש ולסטים, שהכיבוש יהיה משחית ולא צודק. כנגד זאת ברח - "לא הָבֵיט אֶן בְּיַעֲקֹב וְלֹא אָרָא עֶמֶל בְּיִשְׂרָאֵל".

ג. מטרות הלחימה - בלעם רצה לקלל שמטרתו של עם ישראל תהיה לא אמיתית וצודקת, אלא אינטרסנטית פרטית. כנגד זה, באחרית הימים - "הָרָךְ כֹּכֵב מִיַּעֲקֹב וְקֶם שֵׁבֶט מִיִּשְׂרָאֵל וַיִּחַץ פָּאֲתֵי מוֹאָב וַיִּקְרַךְ כָּל בְּנֵי שֵׁת". כמו שדורש הרמב"ם בהלכות מלכים את הפסוק על מלך המשיח ותיקון העולם, שהעולם כולו יכיר בד'.

ברכה גדולה יצאה מבלעם. כל עוד הגויים מלבים שנאה עיוורת ומעלילים עלילות שווא, אין בכוחו של עם ישראל לפתור את הבעיה בכוחות עצמו. זוהי תופעה שאינה

בקשי סליחה מהצבא

גברת נכדה, אמרת דברים נוראים על הצבא, אני בטוח שאינך מודעת לכך, אך בכל זאת זה חטא של חוסר הכרת טובה לצבא ומתוך כך לריבונו של עולם.

לא נדון כרגע על דברך ביחס למדינה, אלא רק ביחס לצבא, כגון המשפט: "צה"ל לא עושה כלום, עובדה שאינו מונע פיגועים, בגלות היה טוב יותר".

על משפט כזה, צריך חרטה, עזיבת החטא וקבלה להבא, וגם כפרה, ומה הכפרה? לקרוא מה קרה לנו בגולה. אולי נשכח ממך. דוקא לא אצטט מהשוואה, אלא "רק" מגזרות ת"ח ות"ט. אביא מספר "יון מצולה" (מהדורה חדשה תשס"ד) לרבי נתן נטע מהנובר. אפשר גם לעיין ב"צוק העיתים" לרבי מאיר משעברשטין וב"מגילת עיפה" לגאון רבי שבתי כהן בעל הש"ך, וכן ב"סליחה" לבעל תוספות יום טוב.

באותן גזרות ת"ח ות"ט כמאתיים אלף יהודי פולניה נרצחו במיתות משונות על ידי חמיל הרשע, המכונה חמילעצק, שעמד בראש רוסים וקוזקים ויחד אתו טורקים. אך מלבד זאת, "הרבה אביונים שלא הניחום האומות לכנס לבתיהם ושכבו בראש כל חוצות ומתו מפני צנה ומפני רעב... ומתו באותם חולי יותר מן מאה אלפים נפשות, השם ישמרנו ויצילנו" (עמ' מט).

אגב, לפעמים בעת מצור, "היו מוסרין את עצמן ביד האויב מפני הרעב הגדול שהיה במחנה פולין והיו אוכלים הסוסים והכלבים מפני הרעב" (נג).

זאת ועוד, "בכל מקומות שנעשו בהם הריגות נשארו כמה מאות נערים ותינוקות קטנים שהמירו ולקחו אותן היהודים מיד העכו"ם ביד חזקה, וכתבו לכל אחד קמיע (=פתק קטן) מאיזה משפחה הוא, על ידי דרישה וחקירה, ותלו הקמיע על צוארו. והרבה נשים נעשו עגונות, והרבה אלמנות

היו מוסרין את עצמן ביד האויב מפני הרעב הגדול שהיה במחנה פולין והיו אוכלים הסוסים והכלבים מפני הרעב

המשך בעמוד 14

המשך בעמוד 14

לתנועת 'מעייני הישועה' דרושים

מלאים מלאים ואלוהים

טלפונים/ות

לעבודת טלמרקטינג בירושלים

02-6222575

נא להתקשר בין השעות 18:30-22:00 הערב בלבד

מלאים מלאים ואלוהים

אבוד לאוהם אלוהים

לשיתון מקור ראשון

דושימים שליחים

מעלות

כפר הורדים

מודיעין

יוסי לוגסי 052-5424197

ברוך 052-8908515

עדיפות לתושבי המקום ורכב • חלוקה בסופי שבוע בלבד

בית המדרש הקהילתי

"שף יתיב"

ירושלים

בית מדרש המיועד

לאנשים המתמודדים

עם קושי נפשי

הרב גיא אביהוד:

054-7909404

ללמוד וללמד

גרעין תורני דפיד גופיה

פסגת זאב ירושלים

הלויין לאלט השפאות זקלין תוספת

אברכים או שאחד מבני הזוג

עוסק בהוראה (עד 6 שנות נישואין)

מלגה מוכרזת

עזרה בסיסית עבודה

* לימודי רבנות

* שימוש בהלכות נידה -

הרב יוסי איתן, רב משיב במכון פוע"ה

אבי 604

054-7849596

אפרים

והרשאה:

אשמדאי מלך השדים ושלמה המלך

הרב שמואל אליהו רב העיר צפת

רחוק רחוק מארץ ישראל, ארבע מאות פרסה. זמן רב לקח עד ששלמה חזר למלכותו, בינתיים ניצל אשמדאי את המצב ושלט בשמו על ישראל עד שנתפס בידי הסנהדרין. חכמינו אמרו שהטעות של שלמה הייתה גם בכך שהוא לא הפעיל את הכוחות הללו שאם הם גנוזים באשמדאי – הם גנוזים גם בו. זה הגילוי על הכוחות הגנוזים שלנו, גילוי שבלעם חוזר עליו פעמיים בברכות. הוא חשוב מאוד לכל מי שתחושת "החגבים" של המרגלים לפעמים מקננת בתוכו.

של השדים? שנאמר "כתועפות רגלם לו". "כתועפות" – אלו מלאכי השטן. "רגלם" – אלו השדים. באותה שעה אשמדאי לא נראה כל כך מסוכן, הוא היה קשור בשרשרת ולא יכול לעשות מאומה. אמר אשמדאי לשלמה תתיר אותי לרגע קט מהרצועה ואראה לך. שלמה שהיה חכם נפל באותה שעה בפח והתיר את הרצועה, באותו רגע שם אשמדאי יד אחת הרקיע ויד אחת בארץ בלע את שלמה והעיף אותו

יש סיפור בגמרא על אשמדאי מלך השדים ושלמה המלך, סיפור שנראה כל כך רחוק מאיתנו ובאמת הוא כל כך חשוב. הגמרא מספרת כי בזמן ששלמה בנה את בית המקדש הא היה צריך את עזרתו של אשמדאי מלך השדים. שלח המלך את בניו בין יהודים והוא שבה את אשמדאי בדרך מתוחכמת. בתקופה ההיא נכנס שלמה עם אשמדאי בשיחה ושאל אותו מה הכוח של השדים? למה בלעם כל כך מתפעל מהעוצמה שלכם וממשיל את הכוח של עם ישראל לכוחות

שטוריון מילי

איגוד המדרשות ומדרשת 'ראשית ירושלים'
שמחים להזמין אתכם

לקורס להכרת ירושלים ולהדרכה בירושלים

עם בניי המצרים בתחום וכניהם:
אביב וישקובסקי, אייל דוידסון, אלידע בר שאול, אפרת קמפניאנו, הרב ד"ר בני לאו, דורון אורן, דורון שר אבי, תמר הירדני, ועוד.

מועדי קיץ תשס"ח

י"ח תמוז - ה' באב, 6.8.08 - 21.7.08
י' באב - כ"ו באב, 27.8.08 - 11.8.08
י' באב - כ"ו באב, 27.8.08 - 11.8.08
(קורס לבחורי ישיבות / בנינים)
ל' אב - י"ב אלול, 12.9.08 - 31.8.08

מועדי חורף תשס"ט

קורס שבועי, החל מ"ח תשרי, 27.10.08
במשך 15 שבועות.

את חייך כא מצרחה...

סיורים בכל יום ו' בין התאריכים: 18.7-24.10

"מינע קולך למכ"י"

סיורים ל"ב השבועות

ירושלמי, מרכז?

מתחברים לירושלים בדגלים

סיורים לקהל הרחב
ביולי - אוגוסט
ימים א', ג', ו'

למטרות חשבון ירושלים

לפרטים ולהרשמה טל: 02-6264488 • info@reshit.org • www.reshit.org

הפעל ופלא
מגוון רחב של רעיונות לפעילות לחופש לילדים

מבצעי קיץ בספריית מ"ם

בגן של דודו
קלטות צפיה במחשב או ב-D.V.D. הפקה מושקעת ומיוחדת במינה. העשרה לילדי הגן ולילדים שבדרך. תכנים שונים ומגוונים בדרך חווייתית מרתקת ומנהג.

ועשו לי מקדש
הרב זלמן מנחם קורן ספר מדהים ועוצר נשימה המחזיר את הקורא אחור אלפים שנה ויותר. כהנים, לויים, עזרת ישראל ועודת נשים, מזבחות, פרוכות, קרבנות, קטורת וכבוד ה' נפרשים לעיני הקורא בצורה מוחשית. כולל קובץ מפות של בית המקדש מתקופות שונות.

5 דיסקים
ב- 100

הניגון שבלב אליעזר רוזנפלד

נתיבות שלום
לאדמו"ר מסלונים 7 כרכים רעיונות פרשניים מוסר המבוססים על מקורות מדרשיים ותלמודיים על פרשיות השבוע

מ"ם
מזכירות / ספרייה / מרכז
www.sif-mayim.co.il

רץ כצבי גבור כפארי

סירב והעדיף להישאר בפרדס-חנה הקטנה. הרחובותיים לא ויתרו, ובהכירם ב'קשר הירושלמי' שלו, עלו לרגל אל אביו, שהסביר ונימק באפשרויות הגלומות בחיבור בינו לבין המושבה, עד שנעתר הרב צבי יהודה.

מרחובות נשמע קולו בשנים הסוערות של קום המדינה והמאבק על צביונה. ראשית חוכמה ייסד גם בה (סניף של) ישיבת קלצק, ובהמשך הקים בה ישיבה תיכונית נוספת, ישיבת הדרום. כשנוכח שגם שומרי מצוות מעדיפים לשלוח ילדיהם לבתי-ספר ממלכתיים בטענה כי מורי בתי-הספר הדתיים אינם מוסמכים, פתח בישיבה סמינר למורים. מבני הקיבוץ הדתי למד את נושא השל"ת³ ועל פיו הגה את רעיון ישיבות ההסדר.

מעורב בדעת עם הבריות היה הרב מלצר, ובדמות האב שלו דבקו תלמידים רבים ושתו ממעינותיו. בד בבד, היה קפדן ותקיף בכל הנוגע לדברים שבקדושה.

לאחר מלחמת העצמאות נערך כנס גדול ברחובות, ומבין הנואמים, שהפליגו בשבחי צה"ל והצלחותיו, אף לא אחד הזכיר את הסייעתא דשמיא העצומה. משסיים אחד הדברנים, תפס הרב מלצר את המיקרופון, והודיע: "גם הקב"ה עשה משהו, צריך להישמע גם שם שמיים", והוסיף הסבר קצר, למורת רוח אנשי הצבא, עד ששמעון אבידן, מח"ט גבעתי, ניתק את הרמקול ולאחר הכנס כתב לשר הדתות שעל התנהגות כזו יש לפטר את הרב מלצר.

לאחר שש שנים התפטר מכהונת הרבנות ברחובות, התמסר לחינוך דור העתיד בישיבת הדרום, ונודע בסגנון לימודו, גאונותו ושיחותיו הספוגות והגלות. באירועים שונים בהם נאם, ובמאמריו בעיתונות הביע דעותיו הנחרצות בזכות ישיבתנו כאן ואודות האיסור החמור שלא למסור לערבים אף שעל מאדמת א"י. במהלך שבת פרשת בלק תשכ"ט, אצל חתנו הרב יהודה עמיטל בירושלים, חש בלבו, וביום שלישי ט"ו בתמוז נלב"ע, ונטמן ליד רבו המובהק הרב הורוביץ מנובדרוק, בחלקת הרבנים בהר המנוחות בירושלים.

בירושלים, עלה עמו ושימש כשנתיים כמגיד שיעור בישיבה הקטנה. אחר יצא ר' צבי יהודה עם הרב יחזקאל סרנא לארה"ב, למסע גיוס כספים לישיבות. משם המשיך לפולין, והיה המשגיח בישיבת קלצק¹ כשנה וחצי, ומששב ארצה לימד בישיבות "תפארת ישראל" בחיפה, "היישוב החדש" ו"ישיבת תל-אביב"².

בתרצ"ו נבחר לכהן כרבה של המושבה פרדס-חנה, ובזמן מועט עמד על אורחות חייה ואופי אנשיה, נכנס עמם בדברים, ובתבונת המעשה נמשכו הלבבות והתקשרו. בהרצאות ובשיעורים שהעביר לגברים ולנשים, הלכה וגברה ההתעניינות, בית הכנסת המקומי החל שוקק חיים חדשים, ותפילת השחרית במניין התקיימה בו בקביעות. בסוגיות הנהגה נכונה עמד בקשר רציף עם אביו הנערץ שבירושלים. לאחר זמן עלה בידו לבטל את משחק הכדורגל המסורתי ששחק בשבת באצטדיון שבמרכז המושבה, ולמען ירגישו המקומיים אווירה של תורה מה היא, הקים במושבה את ישיבת

מצב הרוח של החולה הדאיג את הצדיק הירושלמי. בחדר הקטן בבית החולים "ביקור חולים" ניצבו ארבע מיטות, וסדינים לבנים חצצו ביניהן. בתוך יומיים נפטרו שלושה מהמאושפזים, וגם חולה נוסף שהובא לחדר. במיטה הרביעית שכב, מתאושש לאחר התקף לב, רבה של רחובות הרב צבי-יהודה מלצר. ר' אריה לוי, שבא מידי יום לבקרו, חש בהשפעה הרעה של המיתות התכופות על החולה, ובהשתדלותו לנחמו אמר: "נעשה גורל הגר"א", ונחפו לצאת אל ביתו.

בשובו, ביקש מריבונו של עולם שיציל דרכם ותשובה לשאלתם, וכסדר הגורל פתח את 'התנ"ך דפוס-וילנא', ועלה הפסוק "הֲנִי יוֹסִיף עַל יְמֵי חַמֶּשׁ עָשָׂה-שָׁנָה" (ישעיה לח ה). מיד כשהקריא ר' אריה את הפסוק התחזקה רוחו של הרב מלצר, ובימים הבאים קם על רגליו. בתשכ"ט, בתום 15 שנים מדושות בעבודת ד' ובעשייה מופלאה נפטרו בעיה"ק ירושלים בזה אחר זה ר' אריה לוי והרב צבי יהודה מלצר.

בחנוכת "היכל שלמה" בירושלים, כשתמה שירת ההמנון והתכוון הקהל על ראשי המדינות שבו לשבת, פצח הרב מלצר בשירת "שיר המעלות בשוב ד' את ישיבת ציון" במנגינת התקווה. תחילה הצטרפו לשירתו כמה מהנוכחים, עד שהבחינו כי לא מאת המנחה הייתה זאת, אלא יוזמה פרטית, ונדמו. הרב מלצר נותר יחיד לשיר את המזמור עד תומו, ואילץ את כולם לעמוד⁴.

הרב צבי יהודה מלצר

קלצק אליה נקבצו ובאו מבחירי תלמידי הישיבות דאז. בחזונו הגדול החליט ליצור דגם מתקדם של מה שראה בישיבת "היישוב החדש", שבה שולבו לימודים כלליים, ולהקים "ישיבה תיכונית". לאחר שהלהיב את מנהיגי נוער "המזרחי", ישראל סדן ומיכאל צור, רתם גם את ר' יהושע יוגל, תלמידו מקלצק שבפולין, שנודע כמורה ייחודי לתלמוד בתל-אביב, והעמידו בראש הגוף החדש - "מדרשיית נועם". המהפכה שחולל במושבה לא נעלמה מעיני פרנסי המושבה הגדולה רחובות. בתש"ז, עם פטירת חותנו, הרב צבי שטיינמן שכיהן כרבה, חפצו בכהונת הרב מלצר, אולם הוא

כבר כנער הבחין ראש ישיבת נובהדרוק הרה"ג יוסף הורוביץ ביכולותיו של צבי יהודה. בכל בוקר, אחרי תפילת שחרית, היה מהלך ומשיח עמו בתורה וביראה. "והרי אפשר בזמן זה לשוחח עם שניים-שלושה אחרים!?", טענו בפני ראש הישיבה, שענה: "מה אתם חושבים, שכשאני מדבר עם ר' צבי יהודה אני מדבר עם יחיד? אני מדבר עם ציבור, אני בונה כעת ישיבות". ראייתו למרחוק של הרב הורוביץ תוכיח את עצמה. אך עד שיקים מוסדות תורה וישיבות מפוארות, נכחו לר' צבי יהודה שנות הכשרה, תלאות ונדודים. בתרפ"ה, כשעלה ארצה אביו הגאון הרב איסר זלמן מלצר לכהן כראש ישיבת "עץ חיים"

1. שבראשה עמד גיסו, הרב אהרון קוטלר. 2. בין לבין, ידע גם תקופות ללא עבודה, ולפרנסת ביתו היה מוכן להתקבל למשרת שמש בית הכנסת הגדול בתל-אביב או "ללכת לקיבוץ ולעבוד בכל מה שיבקשו ממני שם". 3. "של"ת - שירות ללא תשלום. תקופה בה פושט החייל את מדיו, ומשרת את עמו כחקלאי. 4. ברבות השנים, התקבל השילוב ה"ל" והוכנס לתפילות יום העצמאות ויום ירושלים. * על דמותו של הרב מלצר גם באלבום "דמויות מופת בציונות הדתית" שיצא לאחרונה בהוצאת מכון מופת, נחלים. להזמנות: 03-9331479.

תוכנית להכשרת מורות לתנ"ך ותושב"ע מדרשה עם תואר אקדמי של מכללת שאנן.

תנאים טובים ביותר, למתאימות סיום בשלוש שנים!

לזוגות צעירים-שילוב בגרעין התורני: בית מדרש למנהיגות חברתית עם מלגות מועדפות. לימוד בישיבת ההסדר, ואפשרות ללימודי הוראה לבנים.

נחמה יעקבוביץ
רכזת התוכנית

052-3834763

בליווי הרב שמואל אליהו שליט"א והרב בנימין ברנר שליט"א

המחפשת שפה חדשה וכלים ייחודיים ללמוד וללמד, לחנך לאהבת ה' והתורה

לד

לימוד מתוך התבוננות פנימית, פיתוח של הקשבה ותקשורת יצירתית בין הלומדת הנלמד וה' יתברך.

במדרשת צפת נסלול דרכים ישנות וחדשות לנתיבי הלב המעמיקים בתורה.

משפחה ושירות צבאי

מדברים אלו
עולה שרבים
מלוחמי דוד היו
נשואים.
כיצד השתלב
השירות הצבאי
עם הקמת
משפחה

בתחילת ספר במדבר קראנו: "מִן עֲשָׂרִים שָׁנָה וּמַעְלָה כָּל יֵצֵא צָבָא בְּיִשְׂרָאֵל תִּפְקְדוּ אֹתָם לְצִבְאָתָם אֹתָהּ וְאֶהְרֹן" (א', ג'). משה ואהרן הצטוו למנות את כל הגברים בעם ישראל, מגיל עשרים ומעלה, שהם "יוצאי צבא". אחת ממטרות המניין הייתה הכנת העם לקראת המערכה לכיבוש ארץ ישראל.

המשנה מלמדת אותנו: "בן שמונה עשרה לחופה" (אבות ה', כ"א). אם במדבר נהגו לפי המלצת המשנה, רבים מן הנמנים מבני העשרים ומעלה היו נשואים. בגמרא מסופר ש"כל היוצא למלחמת בית דין כותב גט כריתות לאשתו" (שבת נ"ו). ייתכן שמדברים אלו עולה שרבים מלוחמי דוד היו נשואים. כיצד השתלב השירות הצבאי עם הקמת משפחה? בתורה אנו לומדים: "כִּי יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה וַחֲשָׁה לֹא יֵצֵא בְּצָבָא וְלֹא יַעֲבֹר עָלָיו לְכָל דְּבַר נְקִי יִהְיֶה לְבִיתוֹ שָׁנָה אֶחָת וְשָׁמַח אֶת אִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר לָקָח" (דברים כ"ד, ה'). חז"ל מלמדים אותנו (סוטה מ"ד) שדין זה קיים רק במלחמת רשות, אבל למלחמת מצווה "הכל יוצאין", ואין לחתן בשנת הנישואין הראשונה פטור.

הפוסקים כתבו שגם אם אין מגייסים את כל הכוחות, רשאים לגייס חתן (חזון איש עירובין), וכן מותר לגייס חתן לפעילות מבצעית או אימון שהם בגדר 'מלחמת מצווה' או הכנה למלחמת מצווה. ודאי שחתן צריך לבקש שחרור אם יש די חיילים, אלא שבקשה זו צריכה להיעשות באופן שיובן שהסיבה היא נישואין. חתן הרוצה להתחיל את שירותו בשנה הראשונה, צריך לקבל את הסכמת אשתו, ואחר כך ילך להתיעץ עם רבו. אם אשתו היא זו שרוצה שיתגייס כיוון שזה מועיל לה, הוא יכול להתגייס.

המבנה הקדוש שרק עתה הקים עם כלתו, ולצאת לשרת את עם ישראל. אנו לומדים מכאן עד כמה גדולה קדושת עם ישראל. למרות שבצד הנגלה, אנו נתקלים בהתמודדות קשה ומסובכת בנושאי הצניעות, כל מי שהוא שליח ציבור ויוצא לשרת את העם הקדוש – מובטח שלא ייפגע, וישתדל בכל כוחו לחשוב על היותו נציג של עם הקודש, ובזכות זה יזכה למשפחה קדושה וטהורה כהבטחה המופיעה בדברי הרמב"ם: "ומאחר שייכנס בקשרי המלחמה, יישען על מקווה ישראל ומושיעו בעת צרה, ויידע שעל יחוד השם הוא עושה מלחמה וישים נפשו בכפו ולא יירא ולא יפחד ולא יחשוב לא באשתו ולא בבניו, אלא ימחה זיכרונם מלבו ויפנה מכל דבר למלחמה. וכל הנלחם בכל לבו בלא פחד ותהיה כוונתו לקדש את השם בלבד, מובטח לו שלא ימצא נזק ולא תגיעהו רעה, ויבנה לו בית נכון בישראל, ויזכה לו ולבניו עד עולם ויזכה לחיי העולם הבא, שנאמר כי עשה יעשה ד' לאדוני בית נאמן כי מלחמות ד' אדוני נלחם ורעה לא תמצא בך וגו'" (מלכים ז', ט"ו). אשרינו שאנו זוכים בדורנו ליישם הלכה זו.

הקמת משפחה מבדילה את האדם מכל בעלי החיים בעולם – כך עולה מתיאור הקשר בין אדם לחווה בפרשת בראשית. רק בני האדם קיבלו את הזכות המיוחדת להקים משפחה מתוך מודעות: "זאת הפעם עצם מעצמי" (ב', כ"ג) ולא רק כצורך טבעי הקיים גם אצל שאר היצורים. אחרי התרדמה שממנה נבנתה האישה, היו שניהם ערומים "ולא יתבוששו" – עדיין לא הייתה קיימת בעולם הבושה המוסרית – נימוסית. מכאן אנו לומדים שהקשר הקבוע בין איש לאשתו שחייב להישמר אינו רק עניין מוסרי-נימוסי שעוברים עליו בסתר ושומרים אותו בגלוי, אלא עניין עמוק ופנימי המוטבע באדם, שהחטא בתחום זה פוגע בשרשרת נשמתו, והנזהר מלחטוא נקרא קדוש (על פי הרב קוק, 'שמונה קבצים' א', תקצ"ד).

התורה מזהירה אותנו: "והיה מחנך קדוש ולא יראה בך ערוות דבר" (דברים כ"ג, ט"ז). דווקא במחנה קיימת התמודדות רוחנית ומעשית בנושא הקדושה, ולמרות זאת ההלכה מצווה את החתן לצאת למלחמת מצווה, לעזוב את

שכונת מעלה הזיתים
בירושלים אל מול הר הבית
בימים אלו החלה בניית שלב ב' |
מהלך רבע שעה לכוות | 3, 4, 5, 6
חדרים | סטנדרט בניה גבוה | קהילה
איכותית | חניון מרכזי תת-קרקעי
ומעליו שטח ציבורי רחב

www.maale-hazeitim.co.il | info@kedumim3000.co.il

טל. 09-7921094, 054-6737309 פקס. 09-7921184

אצלם זו תמונה,
אצלך זה מרחק הליכה...

מעלה הזיתים
מבטח עם אווירה
קדומה
עובדה
עוברית
בית ירושלים

**ישראל רוצה
תשובה**
הייה שותף - קבע תרומה לתנועת
מזיין פילוסוף
1-700-700-515

מתוך קריאת הגר"מ אליהו:
"בואו נחזיק טובה מרובה לתנועה
בשם 'מעייני הישועה' שהם כמעין
נובע המביאים ישועה לעם ישראל,
המפיצים תורה לכלל עם ישראל
מקטנם ועד גדולם. לסייע להם בתרומה בעין טובה
לסייע להם להפיץ תורה כי היא חיינו ואורך ימינו ובה
נהגה ימים ולילות. ואין לך דבר המגן על עם ישראל
בפרט בימים אלו כלימוד התורה הקדושה, ועץ חיים
היא למחזיקים בה ולתומכים מאושר.
עתה כל אחד יקבע עיתים לתורה וכן יקבע תמיכה
למעייני הישועה. החותם לכבוד מפציץ התורה".

י"א קראוס

התמונות מתוך הספר 'מראה כהן'
באדיבות הרב יעקב פילבר

זו הייתה שעה קשה לרב הצעיר והמוכשר המלא בפרץ יצירה והתחדשות. אל מול מחרפים ומתנגדים, הרב שהיה מלא ברעיונות נשגבים ישב וכתב. במסעותיו בווינה, בפולין ובנסיעותיו התכופות בארץ ישראל, וגם בשעות הליל בהן היישוב היהודי בישראל נס את שנתו, תורתו של הרב אברהם יצחק הכהן קוק זצ"ל שפעה עוד ועוד.

מעבר לעמקנותו וגדלותו בתורה, הוא היה משורר חופשי. חופשיות זו באה לידי ביטוי בצורת העלאת הדברים: הרב כתב את משנתו בצורה של 'רעיונות' המובאים בפסקאות, כשכל פסקה מביעה רעיון העומד בפני עצמו. רצף הפסקאות נכתב לאו דווקא לפי סדר עניינים מוגדר. בנו, הרב צבי יהודה זצ"ל, סיפר בזמנו על כתבי אביו: "אבא, זכרו לברכה, היה כותב רשימות מדי פעם. הוא מעולם לא כתב דברים מסודרים בצורה של ספר". את דבריו היה כותב במחברות גדולות, כעין קלסרים של ימינו, ופה ושם גם על דפים מפוזרים. למחברות אלו ניתן השם: "קבצים" או "פנקסים".

עוד בחיי הרב קוק עלתה השאלה כיצד לסדר את הדברים כך שיוכלו להתפרסם ברבים, בצורה מובנת לקהל הרחב. באותם ימים הציבור החרדי ("הקנאים") האשים אותו בקרבה יתירה לתפישות עולם החולין של הציונים ה"חופשיים". מנגד טענו נגד הגותו המשכילים, שאמרו על הראי"ה שמשנתו 'שירה היא, ואיננה שיטה פילוסופית מסודרת'.

המקורבים לרב עמלו רבות להציג את מפעליו בצורה מסודרת ותורנית, כדי שדברי הרב יובנו בהקשרם האמיתי, הפנימי. מאידך, שורשיה של הנטייה להסתיר כתבי יד של הרב עמוקים הם ונראה שנולדה עוד בחייו. יש יגידו שהנטייה להסתיר את שיריו וכתביו הפיוטיים באה כדי שהרב לא יצטייר כאישיות יותר משוררת ופחות למדנית.

בלונדון נמנעת ההדפסה הראשונה

בזמן היותו רב קהילה בלונדון, בזמן מלחמת העולם הראשונה, התעורר בקרב תלמידי הרב קוק רצון להוציא אחת ממחברותיו כפי שהיא, כרצף פסקאות שונות, ללא עריכה. התלמידים, הביאו למכשש הדפוס את אחד מן הקבצים, כמובן לאחר שביקשו את רשות הרב קוק עצמו. הם קראו לחיבור 'ערפילי טוהר'. הרב צבי יהודה (הרצ"ה), שכלל עמד על משמרת הוצאת כתבי אביו בצורה מסודרת, שהה

הישיבה, עד שהיו תלמידים שהעזו לקחת את הכתבים ולהפיץ אותם.

ניסיון שני מצליח חלקית

לאחר המלחמה, כשחזר הרב קוק לארץ והקים את ישיבתו, הוא בחר בשמונה מן הקבצים הללו ומסרם לתלמידו הרב דוד כהן זצ"ל – הרב "הנזיר הירושלמי", על מנת שיסדר את אלפי הפסקאות לפי נושאייהן. לרב הנזיר הייתה השכלה פילוסופית רחבה, בנוסף

באותם ימים בארץ אחרת. באיגרות הראי"ה מופיעה איגרת בה מודיע הרב לבנו על כוונתו להוציא לאור את החיבור, וממק את מעשהו ואת העובדה שהוא נתן את הכתבים לתלמידיו כיוון שחפץ להוציא את הדברים "כלחם חם ביום הילקחו". כשמוע הרצ"ה על הוצאתם הכתבים לאור, הוא מיהר לעצור את המלאכה, וגיליונות הדפוס לא נכרכו מעולם. תלמידים בישיבת ב'מרכז הרב' מספרים שגיליונות אלו היו מוטלים כאבן שאין לה הופכין בגניזת

מתנה על כל קמיה

זמן האלף

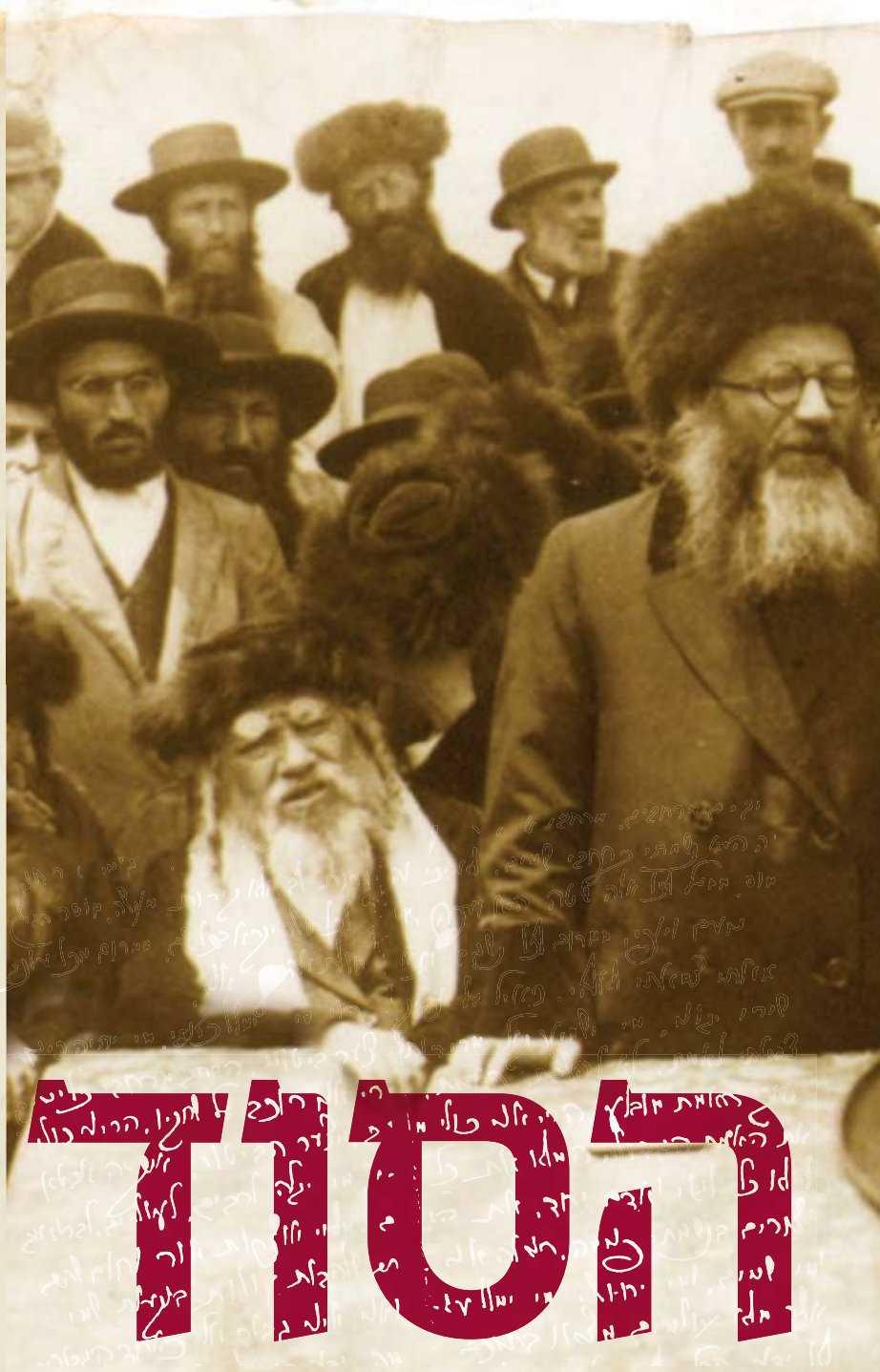
מזינה וספרות יחזים

www.sif-mayim.co.il

בקרו באתר של ספרית

מ"ס

200 אלף עמודי מחברת
 מצהיבים נושאים את
 כתב יד קודשו של מרן
 הרב אברהם יצחק
 הכהן קוק וצוק"ל,
 גנוזים אי שם, במקומות
 שונים ברחבי הארץ -
 בעיקר בירושלים.
 שעון הזמן מתקתק,
 ושיני הזמן נוגסות
 בנייר המתפורר.
 על אף זאת, נמנעים
 המחזיקים בכתבי
 היד להוציא לאור את
 הכתבים.
 מדוע, עשרות רבות של
 שנים אחרי פטירתו
 עדין לא יצאו לאור כל
 כתביו של הרב קוק?
 מדוע אפילו היום,
 מעדיפים רבנים
 חשובים שלא לחשוף
 את כתבי היד?
 ומי בכל זאת מנסה
 לגלות טפח?

רק סמוך לפטירת הרב יצא החיבור הגדול, 'אורות הקודש', והוא בנוי כמערכת מובנית להפליא, עשוי מערכות ופרקים, ומעוצב בצורה הדורה המרחיבה את הדעת. במשך השנים יצאו ארבעה כרכים של הספר. יוצא, למעשה, שתוכן החיבור 'אורות הקודש' כמעט כולו לקוח מתוך 'שמונה קבצים' אלו. עם זאת, מאות פסקאות מתוך שמונת הקבצים עדיין נותרו בכתב ידו של הרב קוק, והן מפוזרות במקומות שונים. במקביל לעבודתו של הרב הנזיר, סמך מרן

לגדולתו בתורה, והרב ראה בו האיש המתאים למפעל מסוג זה. הנזיר עמל על משימה זו שנים רבות. הנזיר סיפר, שמדי פעם הרב היה מנסה לזרז אותו ואומר לו שאולי ניתן פחות לדקדק, אך הנזיר היה עונה לו: "הרב יודע שתלמידים רבים היו לו להארי" הקדוש, אולם רבי חיים ויטאל היה היחיד שחיבוריו נחשבו למוסמכים ביותר, בגלל שמסר את נפשו להוציא תורת רבו בצורה מדויקת".

המשך בעמוד 10

החבילה המושלמת!
סליה הלייזרים
הלבנת
 יח-כ' באב התשס"ז 19-21/08
 בשילוב תוכנית ייחודית
 עם הסופר שאול מיזליש
 והזמר ישראל פרנס
 נליה בסבינו הגליל

הקיץ נופשים
אחנו!
לפרטים והזמנות:
 072-2504567
 052-6230527
 02-6222738
 050-5441027

סבינו הגליל
 אכסניית בית שאן ומעין חרוד
 מלון גולדן טאוור
 כפר הירוק

הרב טאו: אל תתעסק!

מקורבים למשפחות קוק ושפירא ומתלמידיו של הרב צבי טאו, מדברים על החשש הגדול להוציא את כתביו של הראי"ה קוק זצ"ל בעריכה שונה ופחות שיטתית, בעוד הרב צבי יהודה והרב הנזיר סידרו את הקבצים בצורה מסוימת.

לשיטתם, פרסום כתביו של הרב, כיום, ללא עריכה מסודרת, יכולה להוריד מספריו הקודמים של הרב כיוון שיש חשש שהספרים הישנים 'יוזנחו' לעומת הכתבים החדשים.

נראה כי הצדדים מכירים בצורך של הדור להכיר את הרב קוק 'בגוף ראשון מדבר' בשונה מהסגנון הנהוג בספריו הידועים. בפרסום יומניו וכתביו ניתן יהיה ללמוד רבות על הרב המנהיג.

מחלוקת הוצאת כתביו האישיים של הרב קיימת ועומדת. כל הצדדים מבהירים ומדגישים כי מדובר במחלוקת לשם שמיים שעניינה להוציא את הדברים באופן המתקן ביותר, כדי שיכבדו את כבודו של הראי"ה. רבים מאלו המצדדים באי פרסום כתביו הידועים של הרב להתייחס לכתבה.

בניסיון לעקוב ולהבין ממקור ראשון אחר הסיבות לאי פרסום הכתבים יצרנו קשר עם הרב צבי טאו, מראשי ישיבת הר המור, ותלמידו המובהק של הרב צבי יהודה קוק.

שמועות אומרות כי גם בספרייתו של הרב, על אחת הספריות עמוסות הספרים, צמוד צמוד לתקרה, מונחות רבות ממחברותיו האישיות של הרב קוק נושאות את כתב יד קודשו. לאחר ניסיונות רבים נוצר קשר עם הרב טאו שסייר להתייחס לסוגיה. יחד עם זה, לקראת סיום השיחה ניתן להבין את דעתו בענין והלך רוחו ביחס לפרסום כתביו הידועים. תוך שהוא מבקש להשתחרר מהשיחה כלשונו ולאחר שאיחל בהצלחה רבה הוא אמר בזה הלשון: "תזכה לשנים רבות - תביא ברכה בישראל ותלמד את כל הכתבים שהודפסו ואל תתעסק בכתבים שלא הודפסו".

החיבור הראשון שהרב שריד וחבריו לישיבה הוציאו היה הספר 'חדרי', שהכיל את כל הפסקאות שבהן הרב מספר על עצמו בגוף ראשון. הספר הופץ בעותקים רבים. באותם ימים של פרסום הספר, ימי אוסלו, הציבור הדתי-לאומי כבר החל לחפש בכתבי החסידות מזור למשברי התקופה, וגילוי זה על עולמו של הראי"ה היווה הפתעה מרעננת. בהמשך הם הוציאו גם אלבומים וספרי שירה נוספים פרי עטו של הרב.

למה, בעצם, עד היום הכתבים הללו לא פורסמו?

"את השאלה אתה צריך להפנות לגורמים אחרים, אבל אני הבנתי שבזמנו, כשהרב צבי יהודה עמד בראשות ישיבת מרכז הרב, הוא היה מאוד עסוק בעניינים חינוכיים, וכנ"ל ממשיכו - הרב אברהם שפירא זצ"ל והרב צבי טאו יבדל"א, שלא היה להם זמן ואפשרות לסדר את דברי הרב ולהפיצם".

אז מדוע אחרים לא עשו זאת?

"לדעתי, הסיבה היא בגלל אופייה המיוחד של כתיבתו של הרב. הכתיבה של הרב היא כתיבה מאוד כנה, שמתפרסת על הרבה תחומים, ומישהו יכול להפוך את הדברים של הרב לרועץ. לדוגמה, הרב קוק כותב במספר מקומות על הלבטים והקשיים שיש לו עם הירידה לפרטי התורה. אדם שהוא גם יכול לקחת את זה למקומות שאינם חיוביים, בעוד אדם שאינו גם מבין שלכל תלמיד חכם יש שאיפות ונטיות לרוח, אבל גם הוא מבין את החשיבות של הפרטים. הרב זצ"ל כתב את ההתלבטויות האלו בצורה פתוחה וגלויה, וזה מרתיע. וגם שמעתי, בשם הרב טאו, כי הוא חושש מזרמים 'חדשים' בצינונות הדתית, שייקחו את דבריו של הרב לכיוונים בלתי חיוביים.

אתה טוען כי מדובר על דפים ופנקסים רבים שמוסתרים ושלא פורסמו עד היום, מאיפה המידע הזה?

"בזמנו, ר' אברהם זצ"ל התבטא ואמר שיש 200 אלף דפים בכתב ידו של הרב זצ"ל שלא פורסמו. זה היה לפני פרסום 'שמונה קבצים'. אני מעריך שהיום מדובר על כ-150 אלף דפים, חלקם עם אוצרות כמוסות וחלקם פחות. אין לנו ידיעה מוחלטת, משום שאין לנו גישה אל הכתבים. אנחנו רואים בהגהות שהרצי"ה קוק זצ"ל כתב התייחסויות לפנקסים שהרב כתב, ואף אחד לא יודע עליהם. הרב טאו בעצמו לא מתכחש לכך שיש פנקסים רבים בכתביו יד שלא פורסמו".

אתה לא חושב שיש קורטוב של חוצפה בפרסום הכתבים נגד דעתם של רבנים גדולים וחשובים?

"התייחסתי על זה הרבה", הרב שריד מתוודה. "כשהוצאנו את 'חדרי' היינו צעירים, והבנו שאם לא נעשה את זה - אף אחד לא יעשה את זה. וגם קיבלנו את ברכת הדרך מהרבה רבנים בולטים וגדולים בצינונות הדתית. אבל למרות הכל, לא חטפנו יותר מדיי על הראש - כולם מבינים שהדור צמא לתורה גדולה ועמוקה - תורה שיוצאת מתוך נימי הנפש ופורטת על הנשמות. תורתו של הרב קוק לא רק שחיה - אלא גדלה ומתעצמת מיום ליום, והדור דורש לשמוע וללמוד. אני מאמין שבסוף, כל כתביו החשובים עוד יפורסמו".

מאז הוצאתו לאור של היצירות התורניות האלו, הגותו התורנית של הרב זצ"ל כמעט חדלה מלהתפרסם. כתביו הרבים, לרבות כתבי יד מקוריים, העלו אבק בארונות ובמחסנים של צאצאיו.

"נראה שהרב זצ"ל חיכה לאותם 'צעירים חצופים' בעלי עוזת דקדושה, שיבואו ויתבעו ללמוד ולהפיץ את תורתו ושירתו הנשגבה", אומר הרב רן שריד, מראשי הוצאת 'דברי שיר', העוסקת בהפצת תרבות יהודית. הרב שריד הוא אחד מאותם צעירים שמפרסמים את כתביו הרב שטרס ראור. במבצעים שלא היו מביישים יחידות מודיעין, אוספים רבנים צעירים כל בל מתוך אוצר הכתבים של הרב, ומקבצים אותם לידי ספרים חדשים שמפיחים חיים חדשים בתורתו.

הרב קוק כפי שלא הכרנו

באגרות הראי"ה מופיעה איגרת בה מודיע הרב לבנו על כוונתו להוציא לאור את החיבור כיוון שחפץ להוציא את הדברים "כלחם חם ביום הילקחו". כששמע על כך הרצי"ה הוא מיהר לעצור את המלאכה, וגיליונות הדפוס לא נכרכו מעולם

כשאני פוגש את הרב שריד, הוא מעביר אליי בזהירות וביד רועדת קובץ דפים ישנים אגודים בסליל ניר, מתוך כתביו ידו של הרב קוק. הרב שריד מספר כי דפים אלו מעולם לא פורסמו, וכי משפחות המקורבות לצאצאי הרב מחזיקות בעוד עשרות אלפי דפים המלאים בתורתו הפיוטית. אני אווז את הדפים, ובידיים רועדות קורא בהם בהתרגשות.

איך הגיעו אליך הכתבים הללו? איך נולד הרעיון לפרסמם?

"לפני למעלה מעשר שנים, כשעברתי ללמוד בישיבת רמת-גן הצעירה, 'התגלגלו לידינו' צילומים של כמה מן המחברות של הראי"ה. נדהמנו מן הכתיבה החופשית של הראי"ה. גילינו אלפי פסקאות שלא פורסמו מעולם, ובהם רעיונות נועזים ועמוקים. לאחר התייעצות עם כמה רבנים, הבנו שאם אנו, הצעירים, לא נעשה מעשה, לא יפורסמו פנקסי הראי"ה במלואם ובצורתם החופשית שכה קסמה לנו. התחלנו בהקלדת הדברים ובהכנתם להוצאה".

פנימה

משלמת את המחיר

ראיון עם נעמי אופן

עשייה נשית

לפני מספר חודשים, באחת האולפנות היוקרתיות בירושלים, נערכה בחינת בגרות בתנ"ך. ביום הבחינה, כשהבנות עושות את הכנותיהן האחרונות, הופיעו לפתע מספר משגיחות ערביות עטויות ברעלות - משגיחות מטעם משרד החינוך. הבנות המופתעות התקוממו - 'איננו מוכנות להיבחן, וודאי לא בתנ"ך, כשמי שמשגיחות עלינו הן ערביות', הן קבלו. בעקבות הסיפור הזה וסיפורים נוספים דומים, ביקשנו לדבר עם נעמי אופן, המסייעת לבעלה בהפעלת 'מוקד עבודה עברית', אותו הקים לא מזמן

"יש מקרי חירום שלא ניתן לצפות מראש, כמו ילד בבית-חולים. במקרה כזה, אין מה לעשות, אנחנו לא במציאות מתוקנת, אבל אני מאמינה שאם אנחנו לא נתבייש לבקש עבודה-עברית, הדברים יחלחלו והמציאות תשתנה. לצערנו, היא משתנה גם על רקע הפיגועים הקשים".

זה לא קשה לבדוק על כל צעד ושעל?

"זה כמו שאדם דתי שחי בחו"ל וסביבו יש אלף חנויות מזון יודע מראש שהוא ילך לחפש חנות עם מזון כשר, ייסע בשביל זה קילומטרים רבים, ולא ירגיש עוגמת נפש על כך. בארץ אנחנו רגילים שהכל נגיש ומותר. הכל זה עניין של תפיש. לכן, אם מתעלמים מהחנות שבהן מוכרים ערבים, אז העסק נעים יותר ולא עולים ספקות כל פעם מחדש. לדעתנו, הנקודה של עבודה-עברית שמה את הגבול בין עם ישראל לבין העמים, ולכן אנחנו מנסים לעשות את זה בשמחה".

"הרבה אמרו לנו: 'ימה, אתם משוגעים! תפסיקו להשקיע בזה'. בסופו של דבר, כמו שראינו ביסיון שערבים, הדבר התפתח. לכן, אני מאמינה שבכל מרכיב בגאולה, הקב"ה אומר 'פיתחו לי פתח'. אנחנו רואים גם ברכה במוקד לעבודה עברית. לפני שנתיים זה היה בחיתולים, עם קשיים רבים, ובי"ה זה הולך ומתעצם מעבר למצופה".

איך אפשר לשכנע מישהי שחושבת שעבודה עברית זה חשבו, אך בפועל קשה לה להתחייב לכך?

"אני קודם כל לא באה לשכנע", אומרת נעמי "הדבר צריך לבוא עם הרבה חשק, אני לא רוצה לעשות מיסיון לעניין. צריך לבוא לעניין בשמחה. לדעת שאתה ברוב המקרים משלם או מתאמץ יותר. זה כמו שאישה בדיאטה מתגברת על אכילה של משהו מתוק - בסופו של דבר היא מתמלאת שמחה. לצערך, אם לא נעדיף עבודה-עברית בטוב אני חוששת שמה שישכנע יהיו הפיגועים הקשים".

זולות מאוד אך מעסיקות ערבים?

"זה בכלל לא פשוט. במקרה הזה אנחנו נעזרים במוקד של 'עבודה עברית', בעזרתו, לדוגמה, מצאנו שסניף אחד של רשת המזון 'אלף' בבני-ברק מעסיק עובדים יהודים בלבד, אז לשם אנחנו הולכים".

התברר לך פתאום שנשארת בלי דלק והתחנה הקרובה עובדת עם ערבים - מה תעשי?

"אני קודם כל משתדלת לתכנן את זה מראש שלא אשאר בלי דלק, אך אם אין לי ברירה, אתדלק בשירות עצמי. בוודאי שהדבר מצריך מאמץ. אם הציעו לי תיקון של הסלולרי עד הבית אך השליח הוא ערבי, אני אפסיד את השירות הנוח; אם בבית-חולים אחד ד"ר מחמוד יילד אותי, הבנתי שזה לא מקום בשבילי, ומצאתי את בית החולים לניאדו בתניה בו מצאתי מעלות רבות".

נעמי, אם לשישה, היא כהגדרתה - 'אשתו שלי'. נריה בעלה, שבין השאר היה ממקימי 'סיבוב שערים', הקים גם את 'מוקד עבודה עברית', בו כל אחד יכול לקבל מידע על עסקים שפועלים אך ורק עם יהודים.

גם אם נהוג לחשוב שצריך לפרנס קודם את ענני עירו ולדאוג לאחים היהודים, זה לא פשוט כמו שזה נראה.

בשבוע שעבר נסעה נעמי לירושלים, לקניות. היא נכנסה לחנות עם מבצעים מזמינים. במשך עשרים דקות היא בחרה מבחר בגדים צנועים, זולים ויפים. כמובן, לפני שנכנסה לחנות, היא בדקה אם המוכרות הן יהודיות. היא ראתה שבעל הבית דתי. אומנם מוכרת אחת הייתה נראית קצת מוזרה, בשל כיסוי הראש ההדוק למדי והמבטא המוזר, אך נעמי חשבה שאולי היא עולה חדשה. נעמי המשיכה בקניות, עד שנכנסה אישה עם רעלה והחלה לדבר עם אותה מוכרת בערבית. נעמי לא התביישה,

שאלה את אחת המוכרות אם היא ערבייה, וזו ענתה לה שכן. "טוב, אז אני כאן לא קונה", אמרה בלי להסס.

איך הייתה ההרגשה?

"זה היה לא נעים. המוכרת היהודייה עזרה לנו, ואולי אף הפסידה אחוזים, אך כשאמרתי לה את הסיבה שבגללה אני לא קונה, היא לחשה לי: 'תגידי את זה לבעל הבית', וכך עשיתי. אמרתי לבעל הבית שרציתי לקנות הרבה, אך אנחנו לא קונים מערבים. הוא השיב לי שגם הוא לא סובל אותם, ושהיא עובדת שם רק בבוקר כי מגיעות לשם הרבה קונות ערביות, והוא צריך מישהי שתדבר בשפה הערבית. הוא הוסיף ואמר שאם הייתה לו מישהי יהודייה שמדברת ערבית, הוא היה לוקח אותה".

איך אתם מסתדרים לדוגמה עם רשתות מזון

בס"ד, קיץ תשס"ח

למדרשת עמידה דרושות מדריכות

מחלקת דברים שבל"ב על דברים שבינו לבניה ועל הכנה לחיי משפחה להדרכה בסמינרים ובימי עיון, באמצע שבוע ובסופי שבוע ברחבי הארץ.

אנו מחפשים: מדריכות בעלות ניסיון | בעלות גישה חינוכית - ערכית לבני הנוער | חדורות תחושת חזון ושליוחות | בעלות ידע תורני רחב ומוטיבציה ללמוד וללמד | נשואות בגילאים 24-31 | בעלות תואר ראשון

קו"ח יש לשלוח עד י"ז בתמוז תשס"ח (20.7.08) לפקס 02-6233489 או דוא"ל Hanim@Geshher.co.il עבור חני

שולחן של חסד הרב אליעזר מלמד

כשיישוב אדם לאכול את סעודתו, ראוי לו לחשוב על העניים הרעבים, ולפרוס להם מלחמו. וכן מצאנו שאברהם אבינו עליו השלום היה מחזר אחר עובדי אורח כדי להכניס לביתו ולהאכילם ממיטב מאכליו (בראשית י"ח), כיוון שלא רצה לאכול לבד, בלא אורחים נזקקים. אמרו חכמים: "גדולה הכנסת אורחים מקבלת פני שכינה" (שבת קכ"ג, א'; עין ב"מ פו, ב).

וכן מצאנו בתורה, שבכל עת שמדובר על שמחת החג וסעודותיו, או על אכילת בשר הקורבנות ואכילת הפירות הקדושים של מעשר שני ונטע רבעי, נצטוונו לשתף בשמחתנו גם את הגר, היתום והאלמנה (דברים י"ב, י"ב, י"ד, כ"ט; ט"ז, י"ד). אמרו חכמים (ברכות נ"ד, ב'; נ"ה, א'): "המאריך על שולחנו כדי ששניים רעבים יוכלו להצטרף לסעודתו - מאריכים לו ימיו ושנותיו". ועוד אמרו: "כל זמן ששבת המקדש קיים - מזבח מכפר על ישראל, ושבתו - שולחנו של אדם מכפר עליו". כיוון שכשם שהוא מחייה את העני החשוב כמות, כך הקב"ה יחיה אותו, וכדרך שנאמר (משלי י', ב'): "וְצַדִּיק תִּצְלַח מְנוּחָתוֹ" (זוהר ח"ג רע"ג, ב'). וכאשר ישנם עניים רעבים שעלולים להזדמן לשולחנו, והוא אינו משייר להם כלום, אמרו עליו חכמים (סנהדרין צ"ב, א'): "כל שאינו משייר פת על שולחנו - אינו רואה סימן ברכה לעולם".

כיום אומנם אין מצויים כל כך עניים שרעבים ללחם, אבל יש אנשים הזקוקים ליחס של כבוד וחובה, ומצווה גדולה להזמין לסעודה, כיוון שגדול כוחה של הסעודה לקרב לבבות ולשמח נדבאים וגלמודים. ואמרו חכמים: "גדולה לגימה, היינו סעודה ששותים בה יין המשמח - שמקרב רחוקים" (עין סנהדרין ק"ג, ב').

ומי שיש לו משרתים צריך לשים לב, שאם הם יאכלו לאחר שישאו את המאכלים, ואם הם מגישים מאכל שיש לו ריח שמעורר תאוה לאוכלו, צריכים לתת להם מיד לטעום ממנו, כדי שלא יצטערו (עין בכתובות ס"א, א'; שו"ע

קס"ט, א'; ק"ע, ג').

ואף לבהמות שברשותו צריך אדם לדאוג לפני שיאכל, וכפי שאמרו חכמים (גיטין ס"ב, א'): "אסור לאדם שיטעום כלום עד שיתן מאכל לבהמותו", שנאמר (דברים י"א, ט"ו): "וְנָתַתִּי עֶשֶׂב בְּשֶׁדְךָ לְבִהֶמְתְּךָ, וְרֹק אַחֵר כִּךְ נִאֲמַר 'וְאִכְלָתָ וְשָׂבַעְתָּ'". ואפילו לטעום מעט אסור אם הן רעבות, אבל לשתות מותר (שבת יעקב ג', י"ג, מ"ב קס"ז, מ.). וכל זה בחיות מבויתות שיש לאדם תועלת מהן, ואין להן דרך להשיג את מזונן, מלבד מה שהן מקבלות מהאדם שהן ברשותו (שאלת יעב"ץ א', י"ז).

האופטימלי ממנו יוכל לקבל ביתר יעילות ("וישם אל המדבר פניו" - וברש"י), הוא מקריב עולות וזבחים קודם הקללה, וכשהכל כל כך כשורה - דווקא אז "מקלקל" הקב"ה את השורה: כל קללתו הופכת לברכות... קמצא מגרש את בר קמצא מפני שבואו אינו מסתדר עם רשימת המוזמנים שבידו. בר קמצא מתעקש להישאר בסעודה מפני שעזיבת הסעודה מפתיעה אותו, ומוגדת לתוכניתו. ואז נפרצת ה"שורה" - חומה, בלשון הקודש ("בנות צעדה עלי שור"), ומתחיל החורבן.

נדמה ששיעור ב"אהבה מה"י" הראה לנו הקב"ה בתחילתם של ימים קשים אלה: אם יהודייה שראתה איך מתקרב לעברה כלי משחית, חורש שנאה, ומתכוון לחנוך למוות אותה ואת בתה הקטנה - בת שהביאה לעולם מחוץ לשורה, רק בכוחות אהבה וטיפול פוריות של "אף על פי כן". תוך חלקיקי שנייה היא ידעה לעשות את עבודת האהבה: זרקה את בתה מחלון המכונית, ובכך הצילה את חייה. בכיותיה של תינוקת יתומה בגעגועיה לריח של אמא הן תזכורת לכלנו להתגעגע לריח הניחוח של אהבת אמת. הן מצוות עלינו, שוב ושוב, לאהוב ולאהוב - עד מוות.

בימי תמוז ואב הנטייה היא לדבר על שנת חינוך ולהעמיק במהותה, ונדמה שנכון יותר יהיה להירשע למושג האהבה דווקא, זו שבזכותה ייבנה המקדש במהרה בימינו אמן.

מה זאת אהבה? אהבה היא היכולת לפעול בנאמנות ברגעים בהם המציאות מפתיעה. ימי ההתאהבות הראשונים - אין בהם אהבה, מפני שהם מאופיינים בורמה ובהרמוניה, בעוד שאהבה היא מושג של "אף על פי כן".

פעמים רבות נשמעת מפי בן זוג הטענה "איני יכול לומר לה בנסיבות הנוכחיות שאני אוהב אותה!". זוהי טעות בהבנת האהבה: לומר דווקא עכשיו "אני אוהב אותך" זוהי פסגת האהבה. ומשמעותה: "איך התגברתי על כל חוסר האהבה הזמני שלי כלפיך...". בלשון הזהב שלהם, היטיבו חז"ל לתמצת את כל האמור לעיל במילים: "אהבה מקלקלת את השורה"; רק פעולותיו יוצאות הדופן של אברהם - השכמה וחבישת החמור מבלי שיעזר בנעריו - הן שהצילו אותנו משנאת בלעם! (מדרש רבה לפרשה. ואגב, גם בלעם מקלקל את השורה ומשכים קום מרוב אהבתו... השנאה!).

בלעם מתוכנן כל כך! הוא אומד את המיקום

אשת חיל

הרבנית טל רחמני

מה שמגיע. כשכתוב "גמלתהו טוב ולא רע", מסתבר שלפעמים הגמול מצד הדין צריך להיות רעה תחת רעה, אך לא זה מה שהיא עושה; כמבואר: "כאשר בעלה היטיב עמה, גמלה לו טוב לעומת הטובה. אבל את הרע לא גמלה לו כמפעל" (מצודת). מדובר באישה מדהימה, כל ימיה היא גומלת לו טוב. כל ימיה היא אינה עושה רע. זוהי מציאות קשה גם כשהבעל הוא מלאך, קל וחומר כשהוא לא.

עצבות וכעסים מצויים יותר כשיש עייפות והמון משימות. לאשת החיל יש תחומי עשייה רבים. בבית - תפירה, בישול, טווייה; בחוץ - מסחר, חקלאות; השקעה במצוות - צדקה, לימוד תורה שלה ושל הבעל, ועוד. ובכל זאת,

היא מחזיקה את עצמה ברמה של רק טוב ושום רע. המזמור מדבר לא מעט על תחומי החומר - לבוש, אוכל, יזמות כלכלית וניהול. ואף על פי כן, יש לו מסגרת: הגדרת "אשת חיל" בתחילתו, ואף בסופו: "רבות גנות עשו חיל ואת עליה על כולנה". כך אנו מבינים שכל תחומי החומר מטופלים ונעשים מתוך מודעות מידתית ועולם רוחני מפותח.

הביטוי אשת חיל תמוה: וכי מה לאישה ולענייני מלחמה? נצטרך לפרש שמדובר על מלחמת היצר: "איזהו גיבור - הכובש את יצרו". סימוכין לכך נמצא דרך אישה מסוימת שנקראת אשת חיל. "יודע כל שער עמי כי אשת חיל אתי, אומר בועז לרות. וכי איזה חיל היה אז לרות! לא כוח ולא עושר, רק אישיות בעלת גבורה; הרי בבואה אל הגורן בלילה, היא עושה מעשה שאינו מכבד את עושהו. ובכל זאת, היא לא נאחזת בתירוצים כמו 'באתי כי נעמי שלחה אותי, אלא רק עושה את שליחותה.

במזמור שלנו יש דברים שהאישה עושה בכף "ותעש בחפץ כפיה", אך יש דברים שהיא עובדת על עצמה כדי לעשותם. "חגרה בעוז מותניה" - "הייתה מתגברת בעצמה לעשות מלאכתה" (מצודת). "לא יכבה בלילה נרה", "ותקם בעוד לילה" - גם הם דברים שצריכים התגברות. חריצות נגד הנטייה לעצלנות. אך יש מאבקים קשים יותר. לא כתוב שהאישה מעניקה לבעלה טוב, אלא גומלת לו. גמול הוא מתן של

המשך הראיון

ובכל זאת, מה הסיבות שאת כן ממליצה על עבודה עברית?

"קודם כל, את מפרנסת יהודי הערבים מתפרנסים ומתפתחים חשבוננו. הם מרגישים בארץ כבעלי בית. יש לנו מצווה מפורשת: 'לא תחונם' - לא לתת להם חניה ופרנסה. נקודה נוספת שכואבת היא ההתבוללות: אנחנו חושבים שזו מילה של חוץ לארץ, אבל זה לא נכון. אני מכירה סיפורים מקרוב של בנות מבתי טובים שנמשו עם ערבים בעבודה, ובסופו של דבר מצאו את עצמן בכפר ערבי.

ונהיה בעינינו כענקים

אורה רבקה וינגורט

מדי שנה בתקופה זו, מפעמת בי הכרה באפשרות לתקן את חטא המרגלים. ה'בני יששכר' (תמוז-אב, א) מביא את דברי הגמרא (תענית כ"ט, א), שבכ"ט בסיוון יצאו המרגלים לתור את הארץ, ומכאן הוא מחשב כי הם הסתובבו בארץ במשך חודש תמוז, ולפיכך זה החודש לתיקון פגם הראייה שלהם.

השנה נוסף אצלי מיקוד נוסף לתיקון, על רקע הפגיעה המזעזעת שבשבע שנים בירושלים. חשבתי שוב ושוב על הפסוק שאמרו המרגלים 'יונה בעינינו כחגבים, וכן היינו

בעיניהם'. בכ"ט בסיוון ניסה דחפור ענק לרמוס אותנו, את כבודנו ואת ביטחוננו, ועלנו מוטלת המשימה הקשה לא להיכנע לפחד ולאומה, ולהבין כי חסרי צלם אנוש אינם ראויים לתואר אדם, ואילו אנו - הענקים.

אחת מבנות-הענק שגרצה על קידוש ה' הייתה לילי גורן-פרידמן הי"ד. בשנתי הראשונה בהוראה, זכיתי לחנך את בתה היקרה. הכרת הטוב עמוקה טבועה בי ללילי בשל אותם ימים. בפרגונים חוזרים ונשנים, היא הייתה מהבודדות שהשכילו לרומם את הדימוי העצמי שלי, על אף חוסר הניסיון שלי בהוראה וקשיי ההתחלה. זו הייתה דרכה גם עם ילדי 'החינוך המיוחד' איתם עבדה במסירות - אמון

גדול בכוחות הטמונים והעלאת דימוים העצמי, להיות כענקים בעלי יכולת ועצמאות. בעיצומם של ימי החופש הגדול, יש לנו אפשרות להעניק את המתנה הזו לילדינו ולחניכינו. ילדים ומתבגרים רבים סובלים מדימוי עצמי שלילי, לא אחת על רקע חוויית כישלון בלימודים. בימי החופשה יש הזדמנות לתת לכל ילד את האפשרות לחוות הצלחה ולגלות את כוחותיו המיוחדים, על פי כישוריו ונטיותיו האישיות, שאולי אינם באים לידי ביטוי במרוץ של חודשי הלימודים הסדירים. וכמוכן, כן נהיה גם בעינינו - מודעות לערכו ולכוחותיו הגדולים, כבראות בצלם א-לוקים.

לתגובות והערות למדור 'פנימה' pnima.mh@gmail.com

1 ישראל דגן תנו לי את לבכם	2 ישראל דגן רץ ישר לרבו	3 ישראל דגן אשרינו אשרינו	4 ישראל דגן למען שמו באהבה	5 ישראל דגן מחול צדיקים	6 ישראל דגן סימכו על כוחי
7 ישראל דגן שיבי קלר	8 ישראל דגן שיבי קלר	9 ישראל דגן שיבי קלר	10 ישראל דגן הושע אנגלמן	11 ישראל דגן הושע אנגלמן	12 ישראל דגן עדיין יש תקווה
13 ישראל דגן הופעה חיה	14 ישראל דגן לכתחילה	15 ישראל דגן לכתחילה	16 ישראל דגן לכתחילה	17 ישראל דגן לכתחילה	18 ישראל דגן לכתחילה
19 ישראל דגן אהרון ראול	20 ישראל דגן ישוב הדעת	21 ישראל דגן להיות מחובר	22 ישראל דגן סיני תור	23 ישראל דגן יצחק רווח	24 ישראל דגן פשיטא
25 ישראל דגן המדרגות	26 ישראל דגן המדרגות	27 ישראל דגן המדרגות	28 ישראל דגן לחיים טיש	29 ישראל דגן לחיים טיש	30 ישראל דגן לחיים טיש
31 ישראל דגן גיא צבי מינץ	32 ישראל דגן אילת השחר	33 ישראל דגן משפחת ואר	34 ישראל דגן גבריאל חסון	35 ישראל דגן גבריאל חסון	36 ישראל דגן גבריאל חסון
37 ישראל דגן חיליק פרנק	38 ישראל דגן חיליק פרנק	39 ישראל דגן חיים דוד	40 ישראל דגן חיים דוד	41 ישראל דגן חיים דוד	42 ישראל דגן חיים דוד
39 ישראל דגן חיים דוד	40 ישראל דגן חיים דוד	41 ישראל דגן חיים דוד	42 ישראל דגן חיים דוד	43 ישראל דגן חיים דוד	44 ישראל דגן חיים דוד

ספריית מים והינדיק הפקות

דיסק ב 40 ₪ בלבד

3 דיסקים ב 100 ₪

להזמנות

1-700-70-71-81

ביום שמחתכם... הוא... אוכל בזכותכם!!!

מוקד כרמי העיר - 1-700-700-107

צריך אנטבה

ר'ציפינו' שהמסורה הגרמנית תחלץ את הספורטאים; כולנו זוכרים איך זה נגמר. חשבנו שהאירופים יפסיקו את ירי הקסאמים על שדרות ויסייעו לנו במלחמתנו בחמאס – כולנו רואים מה קורה שם בימים אלו. לעומת זאת, כשלא התחשבנו בדעותיהם של הגויים, הצלחנו. באנטבה זכינו בתהילה עולמית; כשהפצצנו את הכור העיראקי כולם גינו אותנו, אך במלחמת המפרץ הראשונה כולם העריכו והוקירו אותנו על כך.

בפרקי אבות נאמר: "במקום שאין אנשים – השתדל להיות איש". עלינו להיות 'איש', לקחת את היחזמה לדינו ללא התחשבות בגויים, להכות באותם עמים שרוצים להשמידנו. אם נסמוך על האומות שיעשו את העבודה בשבילנו, שוב נתבדה ונתאכזב, אבל אם נטפל בבעיותינו בעצמנו, באופן קר, מחושב ומבוקר, תוך נטילת יחזמה וסיכונים מחושבים, הרי שנצליח להחזיר את שבוינו, למגר את האוימים שבאים עלינו (בבחינת "הבא להורגך השכם להורגו"), להפסיק את ירי הקסאמים על שדרות, להחזיר את כוח ההרתעה וכך גם להעלות את מורל העם, ואולי אפילו להחזיר את אמונו במנהיגיו. ממש כמו אחרי מבצע אנטבה.

מבצעים כאלה יעשו את מה שעשה מבצע אנטבה לכוך ההרתעה של הצבא, ויחזירו את אמון העם במנהיגיו

מה שעשה מבצע אנטבה לכוך ההרתעה של הצבא, ויחזירו את אמון העם במנהיגיו. בפרשת השבוע כתוב "הן עם לבדד ישכון ובגויים לא יתחשב" – כמה חשוב שעם ישראל ידאג לעצמו ולא יסמוך על הגויים. ההיסטוריה מראה שכאשר ישראל התחשבה בדעות ר'בעצות' של הגויים, נכשלנו ולא הצלחנו. כך היה בטבח הספורטאים במינכן, שם 'סמכנו'

בימים אלו ימלאו 32 שנה למבצע אנטבה (מבצע יונתן), מבצע שבו שוחררו 105 חטופים ישראלים בפעולה נועזת של צה"ל על אדמת אוגדנה. לאחר המבצע, ארגוני הטרור קיבלו מכה חזקה וכואבת, שב כוח ההרתעה של צה"ל, והעם חזר להתגאות במנהיגיו ובלוחמיו. כמו בשנות השבעים שקדמו למבצע, כיום – לאחר מלחמת לבנון השנייה, חטיפת גולדווטר רגב ושליט והתרבות מקרי השחיתות בישראל – העם אינו מאמין במנהיגיו וביכולתם לספק הגנה מינימלית לאזרחי ישראל בכלל ולתושבי שדרות ועוטף עזה בפרט.

דרוש לנו מבצע בסדר גודל של מבצע אנטבה. מבצע כזה שיחזיר את כוח ההרתעה הישראלית, וישיב את אמון העם במנהיגיו ובצבא.

בימים בהם מנהיגים מודיעים בנאומיהם כי יש להשמיד את ישראל וקוראים לבצע פיגועים נגד כל מטרה ישראלית בעולם, יש לשבור את הקרח והקיפאון המבצעי והמדיני. לא חסרים מבצעים שניתן וצריך לעשות: הפצצה מחושבת של הגרעין האירני, חטיפת נסראללה, מבצעי חילוץ לשחרור החטופים, מיגור ירי הקסאמים מעזה באופן מוחלט. מבצעים כאלה יעשו את

רצינות, מחלת נפש חשוכה מרפא. ד' הופך את הקלה לברכה. יש הכרח לשלוח גוישיצי את צדקתו של עם ישראל. שהרי לעצרת, רק כאשר גוי אומר זאת, עם ישראל משתכנע. אולם לגבי הרמה המוסרית, מה שלא הצליח בלעם באידיאולוגיה, הצליחה עצת הזימה. כאן ה' לא התערב, ונתן לבלעם לבצע את זממו. זו הייתה אמורה לדרור את עם ישראל מרמתו המוסרית הגבוהה, לקעקע את יסודות התא המשפחתי, לחסל את עם ישראל על ידי נישואי תערובת. לכאורה, כאן יש לעם ישראל בחירה חופשית. עם ישראל יכול וחייב להתמודד עם בעיה זו

רצינות, מחלת נפש חשוכה מרפא. ד' הופך את הקלה לברכה. יש הכרח לשלוח גוישיצי את צדקתו של עם ישראל. שהרי לעצרת, רק כאשר גוי אומר זאת, עם ישראל משתכנע. אולם לגבי הרמה המוסרית, מה שלא הצליח בלעם באידיאולוגיה, הצליחה עצת הזימה. כאן ה' לא התערב, ונתן לבלעם לבצע את זממו. זו הייתה אמורה לדרור את עם ישראל מרמתו המוסרית הגבוהה, לקעקע את יסודות התא המשפחתי, לחסל את עם ישראל על ידי נישואי תערובת. לכאורה, כאן יש לעם ישראל בחירה חופשית. עם ישראל יכול וחייב להתמודד עם בעיה זו

המשך הרב אריאל

מיתות בית דין סקילה, שריפה, הרג וחנק. והרבה לקחו הקדרים (=טורקים ישמעאלים) בשביה. ונשים ובתולות עינו ושכבו עם הנשים לפני האנשים, והבתולות והנשים היפות לקחו לשפחות ולאופות קצת לנשים ולפילגשים" (ז-יח). ולסיום שני מעשה קדוש השם של בחורות בקהילת נעמרו:

"מעשה שם בריבה (=נערה) אחת יפת תואר ממשפחה מיוחסת ועשירה שנשבתה לקאזק אחד ונשאה לאישה. וקודם שבא עליה, אמרה לו בערמה שהיא יכולה לעשות בסגולה (=תחבולה רוחנית) שלא יזיק לה שום כלי זין. ואמרה לו: אם לא תאמין לי, תנסה בזה, ירה בי קני השריפה ולא יזיק לי. והקאזק בעלה היה סבור שאמת היא מדברת וירה בה קני השרפה לפי תומו, ונפלה ומתה על קידוש השם שלא יטמאנה הגוי. השם ינקום דמה".

"עוד מעשה בריבה אחת יפת תואר הנשואה לקאזק אחד. בקשה ממנו שיקדשנה בבית תפילתם העומדת אחורי הגשר. ומילא רצונה, והוליכה לקבל הקידושין בבגדי מלכות ובמחולות. כיון שבא על הגשר, קפצה לתוך המים ונטבעה שם על קידוש השם, השם ינקום דמם". (שם כד-כה).

אשרינו שאנו לא שם, אשרינו שד' מקבץ אותנו מארבע כנפות הארץ לארצנו. אשרינו שיש לנו צבא שבמסירות נפש מגן עלינו.

ושאל לחבירו אם זה כשר או טריפה? ואמר: זה טריפה והשליך לכלבים. ואחר כך לקח אחר ופרע (=פתח) לבית השחיטה (=צוואר), אמר: זה כשר? ובדקוהו כמו שעושין לגדיים וטלאים, וישאווה במוט בכל רחובות העיר והכריז: מי רוצה לקנות גדיים וטלאים? השם ינקום דמם" (מז).

ובקהילות פאריסלוב ובארישופקה ופראטיין ובארישופלי ולובען ולאחווין, "נהרגו על קדושת השם במיתות משונות קשות ומרות. קצתם פשטו עורם מעליהם והבשר השליכו לכלבים. וקצתם קצצו ידיהם ורגליהם והשליכו על הדרך ועברו עליהם בקרנות ודרכים בסוסים. וקצתם פצעו בהם פצעים הרבה שלא יהיו כדי להמית, והשליכו בחוץ שלא ימותו מהרה ויפרפרו בדמיהם עד שיצאה נשמתם. והרבה קברו בחייהם. ושחטו ילדיהם בחיק אמותם. והרבה ילדים קרעו לקרעים כדגים. ונשים מעוברות בקעו בטנם והוציאו העובר, וחבטו בפניהם. וקצתם קרעו בטנם, שמו חתול חי בתוך הבטן והניחוהו כך בחיים ותפרו הבטן וקצצו בוהן ידיהם שלא יוציאו החתול החי מן הבטן. ותלו הילדים בדי אמותם. וקצת ילדים תחבו בשפוד וצלאום אצל האש והביאום אל אומתם שיאכלו מדם. ולפעמים לקחו מילדי העברים ועשו גשרים לעבור ועליהם. ולא היה מיתה משונה בעולם שלא עשו בהם. וכל ארבע

נעשו עגונות בשביל שנפלו לפני היבם שהלך למדינה אחרת ועשו להם גאונים ארץ דארבע ארצות וציוו הרבה תקנות הגונות" (נו). מרוב פחד, לפעמים ברחנו משמועות שוא והפסדנו כל רכושנו "נתקיים בנו הפסוק 'ונסתם ואין רודף אתכם' (ויקרא כו יז) ... שלא היו רודפים אחרינו האויבים ... רק המורה היה כל כך גדולה עלינו ... עד שכל אחד היה סובר שרודפין ... אחריו" (לה).

ובקהילת נעמורב "הרגו ביהודים הרג רב, ונשים ובתולות עינו כרצונם, וקצת נשים ובתולות היו קופצין לבריכת המים הסמוך למבצר, שלא יטמאו אותן הערלים, וטבעו במים. וגם הרבה אנשים שהיו יכולים לשוט (=לשחות) קצצו לתוך המים ושוטטים (=שוחים) בו כי היו סוברין שייצלו מן ההריגה והיו היוונים (= אנשי חמיל המאמינים בדת הנוצרית-יוונים-פרובוסלבים) שוטטים אחריהם בחרבות ובאיתיהם (=של חקלאים) והורגים אותם במים וקצתם היו מורים (=יורים) בקני שריפה (=רובים) לתוך המים והרגום עד שנתאדם המים מדם הרגום" (כג).

ובקהילת קרעמניץ "לקח צורר אחד סכין של שוחט ושחט כמה מאות ילדים מילדי העברים

המשך הרב אבינר

ולעניין כמו אכילה בשוק?
ת. מותר כי זה מקום המועד לכך לשם בילוי.
ש. האם מותר לדבר עם בנות?
ת. אל תרבה שיחה עם האשה. הגדרה של ריבוי הוא כל מה שהוא מעבר להכרח ולצורך ממשי, ודאי לא דברי ידידות אלא רק קצר ולעניין.
ש. האם חלב אם הוא חלבי?
ת. לא. הוא סתמי, הוא גם כשר כמובן, ומותר לאדם אחר מלבד התינוק לשותתו מתוך כוס.

הרב שלמה אבינר

ש. מותר לקרוא עיתון חילוני בשבת?
ת. גם לא ביום חול. שו"ע א"ת שז' שז' יש שם לשון הרע, רכילות, כפירה, עלבונות, שקרים, ניבול פה. אנב גם בעיתונים דתיים יש בעיות.
ש. אני מזמן לחתונה בלי רב אלא עם עו"ד?
ת. לא ללכת, כי זה נקרא "מחזיק דברי עובדי עבירה", כלומר נותן צידוק, לגיטימציה.
ש. האם אכילה בפארק אינה ראויה

ש. האם היה מותר לשני החיילים שנרצחו לצאת לטיול לאור הסכנה שבדבר?
ת. השאלה אינה על החיילים, היא על המדינה המספקת נשק לרוצחים.
ש. היכן אוכל למצוא את המקור בגמרא לכך שהכוהנים רגזיים הם?
ת. בבא בתרא ק"ס עמוד ב'.
ש. הרב כתב שאין בעיות ב'הארי פוטר 7'. האם הרב קרא את הספר, שהוא יודע זאת?
ת. שמעתי; שאלתי אחרים, וקראתי חלק מהספר.

הרב שמואל אליהו

ש. האם ספרדים חייבים לאכול עוף חלק?
ת. לא חובה, ראוי.
ש. האם מעשר כספים הוא חובה הלכתית להפריש עשירית בדיוק? אם אנו רוצים לקנות בית והמשכנתא גבוהה, עדיין להפריש עשירית ולא לקנות את הבית הזה או מספיק לתת פחות צדקה?
ת. הפרישו את מלוא המעשר. קחו ממנו הלוואה לרכישת הבית, ותחזירו כשירוחם לכם.

לשאלות לרב אבינר, התקשר או שלח SMS למס' 052-3653028

לשאלות (SMS בלבד) לרב שמואל אליהו, שלח SMS למס' 052-3003444

3 הכנס השנתי ליהדות, חברה ואינטרנט

כיפה
מאמינים באינטרנט

יום ראשון, כ"ד תמוז, 27.7
מלון ענבל, ירושלים

בין המשתתפים: שר התקשורת אריאל אטיאס ■ הרב שמואל אליהו ■ הרב מנחם בורשטיין ■ הרב דב ברקוביץ ■ ניר ברקת ■ ד"ר דניאל גוטליב ■ אלעד טנא ■ עו"ד בילי יהלום ■ טו"ר רבקה לוביץ ■ הרב שי פירון ■ עו"ד יהונתן קלינגר ■ יאיר קראוס ■ ד"ר צוריאל ראשי ■ חננאל רוזנברג ■ אלישיב רייכנר ■ הרב יובל שרלו

לחסויות, דוכנים ושיתופי פעולה: 052-3003090

לפרטים והרשמה: www.kipa.co.il/kenes

מחזירים את הספרים לעם הספר

**והחודש:
לאה
גולדברג**

בואו לאחת מחנויות

רשת **סטימצקי** או **צומת ספרים**

וקבלו את הספר ב-**35 ש"ח בלבד**.

ידיעות אחרונות
העיתון של המדינה
לדפוס מזה 3778

ynet
ידיעות אחרונות

בנק הפועלים
לחנות ראשון והתחייבות

עם הספר

מהדורה מיוחדת

**אלבום תמונות מהודר של
הראי"ה קוק**

בספר משולבות תמונות ייחודיות של הרב במעמדים ציבוריים וברגעים פרטיים יחד עם פסקאות נדירות פרי עטו. 150 עמודי כרומו בכריכה קשה.

מחיר בלעדי לקוראי מעיני הישועה

פורסם ב-1978

רק **79 ₪**
1-700-70-71-81

מזמין פשוט

בוהה בקוביות

ראיון עם יניב ושמואל, שליחי 'מעייני הישועה' בנבתיים.

נו, ומה היה?

כאן יניב ושמואל מספרים-משלימים זה את דברי זה: "תשמע, אולי זה ישמע כמו עוד סיפור אבל אותנו זה ממש ריגש... מתברר שהבנאדם בכיר באיזו חברת היי-טק. מאותו יום, האיש התחיל להגיע פעמיים בשבוע להניח תפילין. לפני שבוע הוא נפתח אלינו, וסיפר: 'אני אדם עסוק מאוד. בדרך כלל אין לי זמן אפילו לארוחת צהריים. אבל באותו יום שחלפתי לידכם, ממש קיווייתי שתציעו לי להניח תפילין. אז, לא זכרתי איך הקוביות האלו נקראות. רק זכרתי שסבא שלי תמיד הניח כאלה בבית, ובתור ילד אני זוכר שהייתי תמיד בוהה בו. מאז ממש מתחולל בי שינוי ביחס ליהדות שלי. הזמנתי תפילין דרך עובד שלי - דתי, ואפילו הזמנתי לשבת אצלו בבית, ואני שוקל את זה ברצינות'."

"אתה קולט?!", מתרגש יניב, "אם היינו מהססים, כל זה לא היה קורה, ולך תדע איפה זה יגמר... הוא, אשתו, הילדים שלו - איזה אושר". ושמואל מסכם: "קשה להסביר איזה כיף זה, לחדש אהבה של יהודי לקב"ה."

כל כמה זמן אתם כבר יוצאים לפעילות? כמה זמן אתם כבר מפעילים את העמדה?

יניב: "עמדת ההסברה שלנו נפתחת פעמיים באמצע השבוע ובסוף השבוע הדוכן נמסר לבנות-שירות שמפעילות אותו בימי שישי".
שמואל: אנחנו מפעילים את הדוכן כבר יותר משנתיים. העניינים מתנהלים די בנחת ולפעמים, בדיוק כשצריך, ד' ממזן לנו איזה 'עניין' - כנראה כדי שנחדש כוחות, אולי גם כדי להזכיר לנו שאנחנו כאן בהשגחה פרטית."

לא הבנתי כלום מהמשפט האחרון... הסברים בבקשה?

יניב: "זה הולך ככה, לפני שלושה חודשים, ביום שלישי בצהריים, עמדנו בדוכן והנחנו תפילין לקליינטים". ליד הדוכן עבר אדון נכבד בחליפה, ארשת פנים רצינית. העפתי מבט אל שמואל, והוא הנהן לחיוב. נגישנו אל האדון, ולהפתעתנו, הוא הסכים בשמחה להניח תפילין ובתנאי שנלמד אותו בדיוק איך מניחים, כי אין לו מושג". ושמואל מוסיף בחיוך שובב: "...היה קשה להסכים לתנאי אבל משתדלים אתה יודע..."

לנו לא נותר אלא להוריד את הכובע בפני החבר'ה האלו - שנתיים ברציפות, פעמיים כל שבוע, מחלקים חומרי הסברה, משדכים חברות, מניחים תפילין, מקריבים לבבות - פשוט תותחים. כל הכבוד לכם!

צ'אט יקר

רוצים שיהיה עוד חומר להעמקת יהדות בדוכנים? רוצים להיות שותפים למהפכה? ממנון חומרי ההפצה שלנו, והפיצו או שנפיץ בשבילכם!
מלאן בלרכה והצלחה, לרפואה או להקדשה לע"ב.
טל': 1-700-700-515

פאזלים יקרים!

יישר כוח על העבודה המדהימה בהפניית חבר'ה צעירים לבתי 'מים' בירושלים ובכפר-סבא - זמן קצר עמוס בפעילויות ובשיעורים, והביתים מלאים גם בזכותכם!

נקראים אבא!

הפעילות בפ"ת הולכת וגדלה, ויש דרישה עצומה לנוכחות שלנו ברחובותיה. דרושים פעילים ופעילות מהאזור לעיבוי הדוכנים.
052-6070504

השבוע השיעורים והפעילות מוקדשים לרפואת יוסף חיים בן מזל טוב

תרום סק"ל דאק יהודים יקרים, עלות פק"ל הינה 290 ₪

תרום פק"ל דאק כדי שיהיה עוד עמדות להסברה יהודית ערכית! 1-700-700-515

יאל כוח צאק לדוד, ערן, איילת השחר, יעל ולכל הפעילים המנצחים על מלאכת הקודש בעיר הקודש פתח תקווה! ד' ירחיב גבולכם ויפוצו מעינותיכם חוצה.

היה שותף! חתום על הוראת קבע וקבל מתנה!!!
1-700-700-515
אריאל בנק בנק הבזאר א-1 7694216
דוכני מעייני הישועה ע"ש נעם אפטור הי"ד

מני שנתית + 3 דיסקים מתנה	מני שנתית + דיסק מתנה	מני שנתית על שבועון מעייני הישועה מתנה
---------------------------	-----------------------	--

רשימת מרכזי פעילות מעייני הישועה ברחבי הארץ:
ירושלים: כיכר ציון: ליאורה אליאסיאם. משביר: צופיה שמואל. רמות: אפרת עובדיה. פסגת זאב: דן שרגא. הודיה בורשטיין. פסגת זאב מורח: חנן ברקסא. תחנה מרכזית: אריאל ברלין. תחנה מרכזית: רחמה ספרלינג. קטמון: אריה בייץ. קריית מנחם: יחזקאל לנג. גבעה צרפתית: ישי חמן. מחנה יהודה: תפארת קניסבורג. נחלאת: לאה שקלים. נוה יעקב: ענת חיימוב. קריית יובל: אביגיל אבידן. מודיעין: דוד נמר. שמרית סעדון. מבשרת ציון: נועם יוטבת. בית שמש: יוניה סילברמן. גבעת זאב: אבינועם נחשון. אוניברסיטת אריאל: זיו בוארון. נתניה: הרב יעקב שטרן. גלית קלוש. טירת הכרמל: שמעון ממן. טכניון חיפה: אופיר כרמי. קריית מוצקין: גאל בן שלוש. תל אביב: דיינון: יוני סידקים. תחנה מרכזית: גלית צוברי. רכבת צפון: הדס יוקי נוימן. עוראלי: רות יודי. תחנה מרכזית: אברהם נוימן. יבנה: אהוד שגב. רנה סאלם. פתח תקוה: דוד יהלום. שדרות: יניב אינדיק. בת ציון ספקטור. אופקים: עדיאל אליה. נצרת עילית: רו אסף. טבריה: חנני אבוטבול. קריית שמונה: שאל כהן. עפולה: אלין אמסלם. כרמיאל: רוד מרמלשטיין. עכו: איציק שפיץ. רחובות: אסף בן עטר. מצפה רמון: אלישיב אופן. ראשון לציון: אשר כהן. עדר: חני רחבי. גני תקוה: שיר בן מנחם. אריאל: אוריאל רחמים. בת ים: הדסה סעדון. בי"ש: חני מרטן. נתיבות: תמר בונה. כפר סבא: שרי טנף. רעננה: ברק לנדא. קריית שמואל: רבקה לש. קצרין: אורי וזרבסקי
להצטרפות לפעילות התקשרו: 1-700-700-515

קרן אור...
נערה בת 15 נולדה עם עיוורון יום. זוהי מגבלת ראייה קשה של מיעוט בתנאי אור יום מולדים. הנערה סובלת גם מבעיה עצבית של 'ניסטמוס' - תזוזות בלתי רצוניות של העיניים באופן קבוע. הנערה נזקקת למלווה באופן קבוע. אין ביכולתה ללכת לבד ולהתמצא בצורה חופשית ברחוב. בזכות ייעוץ רפואי שקיבלה המשפחה שמעה על ניתוח עיניים של מומחה עיניים בפטיסבורג, פנסילבניה, ארה"ב.
עלות הוצאות הניתוח, הטיסה והשהיה עבור הנערה ואימה שתלווה אותה היא: כ- 30,000 דולר. לא יאוחר מסוף השבוע הקרוב צריכה המשפחה להעביר חלק נכבד מהסכום למימון הניתוח.
תרמו לקרן מס' 523

עזרי-קרן הצדקה המאוחדת לישראל
1800-39-50-50
כמו כן ניתן לשלוח מעטפה ל-ת.ד. 16216 ירושלים ת"ו | ניתן לתרום גם באתר שלנו: WWW.EZ-RI.COM | 8209909
או בהפקדה בבנק הדואר חשבון מספר: 8209909